

Výkupní oběť Ježíše Krista

Březen 2007

Motto : *Hledejte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. (Mt.6:33)*

Výkupní oběť Ježíše Krista je pojem velmi užívaný v celém křesťanstvu. Všeobecně se má za to, že je a vždy byl všem křesťanům srozumitelný a že jeho význam byl vždy správně chápán. Naopak.

Pojem výkupného se v minulosti křesťanům nijak pečlivě nevysvětloval. 1 Až v odborné náboženské literatuře, kterou ale k hlubšímu studiu využívá jen velmi málo křesťanů (a to i duchovních, nejen tzv. laiků), o tom něco nalezneme. Příklady:

V biblickém slovníku (dále již jen BS) Novotného (orientovaném protestantsky) se o výkupném mj. praví:

Je tu zřetelně naznačena myšlenka zástupnosti: Ježíš se staví na místo ostatních lidí (tedy všech.), podstupuje za ně smrt, aby oni mohli žít. V pozadí je myšlenka, že „mnozí“ propadli soudu božímu pro svůj hřích; Ježíš tuto jejich vinu bere na sebe, aby oni mohli být zproštěni [srov. Mk 14,24; Mt 26,28]. Neříká se výslovně, komu se výkupné platí, a snad je nejlépe spokojiti se touto zdrženlivostí NZ textu. Kdybychom však přesto chtěli domysleti se odpovědi na tuto otázku, nemohli bychom říci nic jiného, než že výkupné je placeno Bohu, tj. že umožňuje odpuštění a shlazení hříchů, aniž je porušena Boží spravedlnost. ... Pavel Ga 3,13; 4,5 výslovně ukazuje, z čeho nás Kristus svou zástupnou smrtí vykoupil čili vyplatil: z kletby Zákona, z nutnosti otrocky a nakonec bezúspěšně plniti jeho jednotlivé požadavky, aby nám otevřel cestu ke svobodě synů Božích. ...

Tento výklad je neuspokojivý, protože jednak přímo uvádí, že „mnozí“ *propadli soudu božímu pro svůj hřích* - a tedy nikoli všichni, a dále poukázání apoštola Pavla, že nás Ježíš Kristus vyplatil *z kletby Zákona* - což se netýká křesťanů, kteří pod Zákonem nejsou (srovnej např. Ř.6:15).

Myšlenku výkupného ještě důkladněji analyzovali Svědkové Jehovovi (dále jen SJ); v jejich biblickém slovníku je o výkupném mj. napsáno toto:

Úloha Krista Ježíše jako Vykupitele. Informace, které zde byly uvedeny, tvoří základ pro porozumění výkupnému, jež bylo lidstvu opatřeno prostřednictvím Božího Syna, Krista Ježíše. Potřeba výkupného vznikla pro lidstvo následkem vzpoury v Edenu. Adam se zaprodal špatnému jednání, aby mohl pro své sobecké potěšení zůstat ve společnosti své manželky, jež nyní byla hříšná, protože přestoupila zákon; Bůh ho tedy odsoudil společně s ní. Tím Adam prodal sám sebe a své potomky do otroctví hříchu a smrti, což je cena, kterou vyžadovala Boží spravedlnost. (Ř 5:12-19; srovnej Ř 7:14-25.) Předtím měl Adam lidskou dokonalost, ale toto cenné vlastnictví ztratil pro sebe i pro všechny své potomky. Zákon měl "stín budoucích dobrých věcí" a vyžadoval, aby byly k pokrytí hříchu přinášeny zvířecí oběti. To však bylo pokrytí pouze symbolické neboli obrazné, protože tato zvířata měla nižší hodnotu než člověk; nebylo tedy možné, aby "krev býků a kozlů [skutečně] odňala hřích", jak zdůrazňuje apoštol Pavel. (Žd 10:1-4) Tato obětní zvířata, která sloužila jako předobraz, musela být bez vady,

1 Na příklad v katolickém katechizmu není toto slovo nikde vysvětleno. Jeho vysvětlení totiž mimo jiné velmi brání přijatá teze o božské Trojici.

tedy dokonalá. (3M 22:21) Skutečná výkupní oběť - člověk, který opravdu mohl sejmut hříchy - tedy musela také být dokonalá, bez vady. Tento člověk musel dokonalému Adamovi odpovídat a musel být dokonalý, aby oběť, kterou přinesl, mohla zaplatit výplatní cenu, která by Adamovy potomky zprostila dluhu, neschopnosti a zotročení, do nichž je jejich první předek Adam zaprodal. (Srovnej Ř 7:14; Ž 51:5.) Jedině tím mohl učinit zadost Božímu dokonalému smyslu pro právo, který vyžaduje stejné za stejné, "duši za duši". (2M 21:23-25; 5M 19: 21) Boží spravedlnost je přísná, a proto nebylo možné, aby si lidé sami opatřili nějakého výplatce. (Ža 49:6-9) Tím více se však projevila Boží láska a Boží milosrdenství, neboť Bůh dostal svým požadavkům, ačkoli musel zaplatit nesmírnou cenu tím, že dal život svého Syna, aby opatřil výplatní cenu. (Ř 5:6-8) Proto bylo nutné, aby se jeho Syn stal člověkem, který odpovídal dokonalému Adamovi. Bůh toho dosáhl tím, že život svého Syna přenesl z nebe do lůna židovské panny Marie. (Lk 1:26-37; Jan 1:14) Jelikož za svůj život Ježíš nevděčil nějakému lidskému otci, který by byl potomkem hříšného Adama, a jelikož Marii nepochybně od chvíle početí až do Ježíšova narození „zastiňoval“ Boží svatý duch, nezdedil Ježíš, když se narodil, hřích ani nedokonalost a byl jakoby „bezvadným a neposkvrněným beránkem“, jehož krev se mohla prokázat jako přijatelná oběť. (Lk 1:35; Jan 1:29; 1Pt 1:18, 19) V tomto bezhříšném stavu zůstal po celý život, a neztratil tedy svou způsobilost. (Žd 4:15; 7:26; 1Pt 2:22) „Podílel se na krvi a těle“, a proto byl blízkým příbuzným lidí a měl něco velmi cenného, totiž dokonalý život, který zachoval čistý ve zkouškách ryzosti. Tímto životem mohl lidstvo vykoupit neboli osvobodit. (Žd 2:14, 15) Křesťanská řecká písmena objasňují, že k osvobození od hříchu a smrti skutečně dochází na základě zaplacení ceny.

Ani tento výklad však není uspokojivý. Jednak se v něm praví, že Adam se zaprodal špatnému jednání, aby mohl pro své sobecké potěšení zůstat ve společnosti své manželky, jež nyní byla hříšná, protože přestoupila zákon; Bůh ho tedy odsoudil společně s ní. To je omyl: Vinu nesl Adam, protože jedl, aniž byl oklamán, a proto také byl odsouzen k smrti. Eva měla polehčující okolnost právě v tom, že byla oklamána. Dále není pravda, že Adam měl lidskou dokonalost - prvním lidem totiž chyběly morální vlastnosti; byli duchovními novorozenci. Dokonalost byla pouze tělesná. (Blíže viz studii Bůh působí na stvořené lidstvo). Ostatní křesťanské církve a společnosti jsou na tom s vysvětlením výkupného Ježíše Krista podobně. Jejich názory však nejsou zcela správné. Ukážeme si, že výkupní oběť Ježíše Krista měla jiné a zcela přesné příčiny.

Biblická analýza

Položme si napřed základní otázky, které se problematiky týkají:

- Co to - přesně vzato - znamenalo v biblických dobách slovo *výkupné*?
- Bylo možné složit výkupné za lidský život? Ve kterých případech?

Význam slova *výkupné*

V dnešní době je slovo *výkupné* spojeno téměř vždy s únosem člověka, a proto jeho použití je při biblickém studiu někdy zavádějící. Takovému člověku totiž hrozí smrt od zločince. Standardní biblická aplikace tohoto slova se však týká zcela opačné situace, a je zřejmá na příklad z tohoto biblického textu:

3.M.25:48	ač se prodal, bude mít právo se vykoupit. Někdo z jeho bratrů dá za něj výkupné
-----------	---

V tomto případě šlo o člověka, který obvykle nemohl splatit svůj dluh, a řešil to tak, že se prodal do otroctví.

Kdy nebylo možné dát za lidský život výkupné

Vraha Zákon odsuzoval ke smrti a zakazoval brát za jeho život výkupné:

4.M.35:31	Za život vraha nepřijmete výkupné; jako svévolník je hoden smrti a musí zemřít.
-----------	---

Právě tak nebylo přípustné vzít výkupné za utečence do útočištného města:

4.M.35:32	Nepřijmete výkupné, aby se někdo, kdo utekl do svého útočištného města, potom zase usadil v zemi před smrtí kněze.
-----------	--

Možnost složit výkupné za život

Někdy bylo možné uložit výkupné za život i v případě, že Zákon odsuzoval člověka k trestu smrti za nedbalost vedoucí ke smrti nevinného: 1

2.M.21:29	Jestliže však jde o býka trhavého již od dřívějška a jeho majitel byl varován, ale nehlídal ho, a býk usmrtí muže nebo ženu, bude býk ukamenován a také jeho majitel zemře.
2.M.21:30	Jestliže mu bude uloženo výkupné, dá jako výplatu za svůj život všechno, co mu bude uloženo.

Pak ještě bylo používáno slovo *výkupné* při sčítání vojska:

2.M.30:12	„Když budeš pořizovat soupis Izraelců povolaných do služby, dá každý při sčítání výkupné Hospodinu za svůj život, aby je při sčítání nestihla nenadálá pohroma.
-----------	---

Poznámka: Vykladači nemají pro tento požadavek Zákona jasné vysvětlení. Důvod však jasný je: Bůh jednoznačně odrazuje od sčítání vojska. Ale proč?

Na tuto otázku si odpovíme, když se zeptáme po smyslu sčítání. V době, kdy se panovník nestaral o výzbroj vojska ani jeho výbavu (o to se musel každý voják postarat sám, s výjimkou vojáků, kteří sloužili přímo panovníkovi k jeho ochraně a dalším jeho potřebám), nebylo třeba znát stav mužstva svolaného k boji kvůli zásobování nebo jiným vojenským důvodům.

Jediné, kvůli čemu to mohl panovník chtít, bylo ujistit se o síle svého vojska.

To ale neměl; měl spoléhat na Boha, protože Bůh slíbil, že je ochrání:

3.M.26:3	Jestliže se budete řídit mými nařízeními, dbát na má přikázání a plnit je,
3.M.26:6	Zemi daruji pokoj a nikdo vás nebude děsit, když budete spát. Učiním také přítrž řádění zlé zvěře v zemi a vaší zemi nebude procházet meč.
5.M.20:4	Vždyť Hospodin, váš Bůh, jde s vámi, aby za vás bojoval s vašimi nepřáteli a zachránil vás."

2 I dnešní zákony rozlišují tzv. zabití z nedbalosti od úmyslné vraždy.

Panovník měl být vzorem víry pro všechny ostatní. Dávat najevo, že nevěří Božímu slibu, a ještě k tomu veřejně, bylo, jakoby veřejně označil Boha za nespolehlivého. Jako někoho, kdo nedodrží své sliby; jako někoho, kdo lže.
Toho se dopustil král David (2. Samuelova 24. kapitola; 1. Paralipomenon 21. kapitola).

Z uvedených textů je zřejmé, že pojem *Výkupné za život* byl zavedený a užívaný. Mojžíšský Zákon evidentně znal možnost výkupného za lidský život.
Avšak pojem výkupného se objevuje ještě ve zvláštní souvislosti:

Zvláštní výkupné za život

Písmo ale hovoří i o výkupném, které dává sám Bůh.

Job 33:24	tehdy Bůh se nad ním smiluje a řekne:>>Vykup ho, ať do jámy nesestoupí; mám za něho výkupné. <<
Ž.103:4	vykupuje ze zkázy tvůj život, věncí tě svým milosrdenstvím a slitováním,
Iz.43:3	Neboť já Hospodin jsem tvůj Bůh, Svatý Izraele, tvůj spasitel. Jako výkupné jsem dal za tebe Egypt, Kúš a Sebu dal jsem místo tebe.

Jak je možné, že Bůh musí za někoho platit výkupné? Což nemá možnost někoho osvobodit prostě jen svou mocí? Což je ještě někdo vyšší než on, komu takové výkupné musí platit?

To ne, ale Bůh má své zásady, které důsledně dodržuje. A kromě toho existují bytosti (andělé), kterým chce něco dokázat, jakkoli byli jím stvořeni. Blíže viz studii s názvem *Bůh působí na stvořené lidstvo*, jakož i studie návazné. 1

Bůh tedy upozornil, že bude muset dát za lidi, které si přeje zachránit, výkupné. Kteří lidé to jsou?

Ježíš Kristus řekl, že to bude hodně lidí:

Jan 3:16	Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.
----------	---

Zde se pojmem *svět* míní veškeré lidstvo. 1 Tento text je jedním z mála, které jsou uváděny na podporu tvrzení, že Ježíš Kristus položil život jako výkupné za všechno lidstvo.

Tak přesně to však není. Čtěme pozorně: V textu přece není řečeno, že Bůh *obětoval* Ježíše Krista, nýbrž že ho *dal*. Zde se neříká nic o tom, k čemu a jakým způsobem. Obecnější význam je v tom, že Ježíš Kristus byl dán jako dar lidstvu. Srovnej

Ef.4:8	Proto říká: "Když vystoupil do výše, odvedl zajatce; dal dary [v podobě] lidí." [PNS]
--------	--

Slova Ježíše Krista budou ještě analyzována později.

Poznámka: Někdo může namítnout, že výkupné bylo dáno za všechno lidstvo poukazem na text

3 *Duchovní bytosti, Spor v nebesích, Vznik satana* a další.

4 Blíže viz BS SJ - heslo SVĚT.

1.Jana 2:2	"On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejenom za naše, ale za hříchy celého světa."
---------------	--

Tento text však hovoří o *smírné* či *smírčí oběti za hřích*, která má jiný význam. Nikoli tedy o výkupném.

Výkupné bylo dáno za účastníky mojžíšské smlouvy.

Křesťané všeobecně mají za to, že výkupné je za konkrétní hříchy všech národů, ras a náboženství lidí - jednotlivců. Vycházejí z takovýchto textů:

Mt.20:28	Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé."
Mk.10:45	Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé."
1.K.6:20	Bylo za vás zapláceno výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha.
1.K.7:23	Bylo za vás zapláceno výkupné, nebud'te otroky lidí!
Ga.3:13	Ale Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že za nás vzal prokletí na sebe, neboť je psáno: „Proklet je každý, kdo visí na dřevě.“
1.Tm.2:6	který dal sám sebe jako výkupné za všechny, jako svědectví v určený čas.

Ukazuje se však něco jiného: Všechny tyto i jiné texty řecky psaných Písem ve skutečnosti říkají, že výkupní oběť byla položena jen za účastníky mojžíšské smlouvy:

Tt.2:14	On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích.
Lk.1:68	"Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid
Ga.3:10	Vždyť všichni, kteří jsou závislí na skutcích zákona, jsou pod kletbou; neboť je napsáno: "Prokletý je každý, kdo nezůstává ve všech věcech, které jsou napsány ve svitku Zákona, aby je činil."
5.M.27:26	"Bud' proklet, kdo nebude plnit slova tohoto zákona a dodržovat je." A všechen lid řekne: "Amen."
Ga.4:5	aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny.

Je to logické. Mojžíšská smlouva (do níž lid vstoupil dobrovolně.) ukládala Abrahámovým potomkům Zákon, který obsahoval příslušná trestní ustanovení, přičemž některými z těchto ustanovení byly tresty smrti. Z těch pak by bylo alespoň teoreticky možné dotyčné vinníky vykupovat. Křesťané (ale i nekřesťané - neizraelité) však nejsou pod mojžíšským ani žádným jiným takovým Božím zákonem (viz Ř.6:14), a proto se na ně žádné tresty smrti nevztahují (s výjimkou ustanovení na počátku stvoření - viz dále).

Z výše uvedených biblických textů vyplývá, že všichni mojžíšskou smlouvou zavázání jsou pod kletbou, protože nikdo z nich nebyl schopen plnit všechna ustanovení Zákona. Ale co ta kletba znamená prakticky?

V BS SJ je pod heslem PROKLETÍ uvedeno mimo jiné toto:

Základní myšlenkou několika hebrejských a řeckých slov v Bibli, která jsou překládána slovem "prokletí" nebo podobnými výrazy, je přát někomu něco zlého, někomu něčím zlým vyhrožovat nebo na někoho či na něco zlo svolávat. První prokletí bylo logicky vysloveno v době vzpoury v Edenu a bylo zaměřeno proti podněcovateli této vzpoury, i když ho Bůh

pronesl k hadovi, kterého podněcovatel místo sebe nastrčil. (1M 3:14, 15) Toto prokletí mělo nakonec vést k jeho záhubě. Kvůli Adamovi byla zároveň prokleta zemská půda, která pak měla plodit trní a bodláčí, ale neměla být zničena. (1M 3:17, 18; 5:29) Prokletím, které Jehova vyslovil proti Kainovi, byl Kain odsouzen k životu uprchlíka. (1M 4:11, 12).

KP používá místo slova *prokletí* častěji vhodnější a srozumitelnější slovo *zlořečení*. Vysvětlení významu tohoto slova nalezne zájemce mj. ve studii s názvem *Věci na počátku*. Zde si jeho význam jen stručně zopakujeme:

Zlořečení a požehnání

Jak jsme si již vícekrát dokázali, Bůh nemůže být a také není absolutně všemohoucí. Jeho působení na stvořené lidi nemůže v nich vyvolávat strach, ani je nemůže získávat svými jednoznačně identifikovatelnými dary. V nebesích se řeší spor (vyvolaný satanem) a DJK musí napřed o své pravdivosti přesvědčit nebeské duchovní bytosti a teprve potom lidi. 1 Má-li dokázat, že jsme byli stvořeni dostatečně dobře, abychom měli právo na svou další existenci a rozvoj, nemůže nás k ničemu nutit nebo nás korumpovat. Nemůže nám dokonce ani dokazovat svou existenci, protože sám takový důkaz by buď zastrásoval, nebo by naopak sváděl k „podlézání“, 1 a tím by důkazní proces mařil. Může nás pouze stimulovat. Stimulaci a výchovu může činit jen tak, že zvyšuje nebo snižuje pravděpodobnost úspěchu či neúspěchu těch našich aktivit a událostí, které na nás výchovně působí. Pokud našemu duchovnímu rozvoji pomáhá zdar našeho konání, potom Bůh nám žehná, tj. zvyšuje pravděpodobnost naší úspěšnosti. Navenek se to projeví tak, že máme tzv. štěstí. 1 Pokud máme být trestáni, Bůh nám tzv. zlořečí (neboli nás proklíná), což znamená, že se nám přestane dařit, a máme tzv. „smůlu“.

Důležité je, že oběma těmito působeními DJK sleduje výhradně jen náš prospěch - naši výchovu a nápravu naší morálky a našeho smýšlení. V žádném případě nemá v úmyslu naši definitivní likvidaci. 1 Výjimkou byla smrt Adama, který prokázal svou nevyhovitelnost a usmrcení většiny lidstva potopou, protože šlo rovněž o nevyhovitelné křížence s anděly - blíže viz studii *Věci na počátku*.

Zákon mojžišské smlouvy byl ale nedodržitelný

5 Nebeské bytosti nás nejen stvořily, ale ochránily a stále ještě ochraňují před sebezničením (mluvíme o těch bytostech, které spolupracují s Duchovním Ježíšem Kristem [zkratka DJK] - blíže viz naše studie o duchovních bytostech a o Ježíši Kristu). Nemáme žádné právo se domnívat, že jsme cennější než oni.

6 My - lidé - si takový důkaz můžeme opatřit sami, ovšem jen tehdy, záleží-li nám na tom - viz třeba studii s názvem *Věci na počátku* nebo *Náboženství a věda*.

7 Připomínáme, že *štěstí* je nezasloužený zdar či úspěch. Nezaměňovat s *pocitem štěstí*, který je často klamný.

8 V nezbytných případech může jeho zlořečení vést až ke smrti trestaného, ovšem i pro tyto lidi je připraveno vzkříšení s možností další výchovy (srovnej Sk.24:15; 1.Pt.3:18; Mt.5:45). V krajním případě budou nevyhovitelní posláni do Geheny [resp. tzv. pekla] (blíže viz studii se stejným názvem), avšak ani tento trest nemá za účel definitivní zničení.

Přestože ve většině výkladů smyslu výkupní oběti Ježíše Krista je řeč o nutnosti vykoupení lidstva kvůli nedodržování Zákona, jedná se o nepochopení. V této věci neměl jasno dokonce ani apoštol Pavel 9 (srovnej 1.Kor.13:9,10) - viz výše uvedený text Ga.3:10. Domníval se totiž, že nedodržení celého Zákona (tedy úplně všech jeho ustanovení) je důvodem k vyhlazení všech Izraelitů. Přitom k takovému prokletí stačí jedno jediné pochybení, protože i tím byl přestoupen celý Zákon.

Jde o omyl, protože - jak si později ukážeme - důvod k nutnosti výkupní oběti byl jiný. DJK věděl o synech Izraele, že slíbené požehnání v Zaslíbené zemi nebude moci natrvalo realizovat. Už na poušti zjistil, že Izraelité nedělají hříchy proti své vůli (jako na příklad apoštol Pavel - viz Ř.7:15). Tito synové se stavěli proti němu vědomě:

Ez.20:21	Ale i synové se mi vzepřeli, <u>neřídili se mými nařízeními, nedodržovali mé řady, skrze něž má člověk život</u> , když je plní, a znesvěcovali mé dny odpočinku. I řekl jsem, že na ně vyleji své rozhořčení, a tak na poušti dovrším svůj hněv proti nim.
----------	---

Zde byl jasně uveden smysl Zákona - skrze něj měli mít lidé život, a nikoli smrt - to byl jeho účel. (Viz Ga.3:12)

Ez.20:22	<u>Ale zadržel jsem svou ruku</u> . Učinil jsem to pro své jméno, aby nebylo znesvěceno před očima pronárodů, před jejichž zraky jsem je vyvedl.
----------	--

DJK sice v té době zadržel ochotného andělského vykonavatele trestu (následovníka satana), který chtěl Izraelity vyhubit, ale také už tehdy rozhodl o tom, že nějaký trest bude muset uskutečnit, a to trest, uvedený později ve 3.M.26:33.

Ez.20:23	Já jsem též zvedl ruku a přísáhl jim na poušti, že je rozptýlím mezi pronárody a rozpráším po zemích,
Ez.20:24	protože se neřídili mých řádů a znevažovali má nařízení, znesvěcovali mé dny odpočinku a vzhlíželi k hnusným modlám svých otců.

protože jedině ten bude moci jejich tvrdošíjně vlastnosti vykořenit. 1 Když jim dával Zákon, musel ho udělat tak, aby ho nemohli splnit - dát jeho „laťku“ až na 100% a tím pro ně příliš vysoko:

Ez.20:25	A tak jsem jim dal nedobrá nařízení a řady, skrze něž nebudou mít život;
----------	--

protože „měkčí“ ustanovení by mohli formálně splnit a cítili by se oprávněně bezvadní. Takovým lidem by ale nebylo možné dát trvalý život - vedlo by to k naprostému znevažování Boha

Ez.20:26	poskvrnil jsem je jejich vlastními dary, když prováděli ohněm vše, co otvírá lůno, abych je naplnil úděsem a oni poznali, že já jsem Hospodin.
----------	--

9 Jinak všeobecně považovaný za nejmoudřejšího - srovnej např. 2. list Petrův 3:15.

10 Nemálo Izraelitů (zvláště těch bohatých) je tvrdošíjných (dnes říkáme tvrdohlavých) ještě dodnes. Na počátku je DJK vychovával ke statečnosti, protože měli stále ducha otroctví. Během období první smlouvy se jim však zalíbil postoj nadlidí, a nyní (opět se stejnou tvrdohlavostí) nechtějí tento postoj opustit.

a ke zhroucení celého lidského společenství. Byli by totiž na jeho základě prohlášeni za plně duchovně dospělé, zatímco by zůstali ještě duchovními dětmi.

Nepoučený člověk se ale zeptá: Proč Bůh neudělal zamýšlený trest ihned? Proč musel dosahovat takového cíle vydáním pro ně svou náročností nedodržitelného Zákona? Bylo to proto, že Izraelité museli sami pochopit svou nedostatečnost. Bylo nutno je přesvědčit, že ještě ani zdaleka nejsou duchovně dospělí, ačkoli se za takové považovali. Z téhož důvodu byli učedníci Ježíše Krista vedeni k tomu, aby přijali postavení duchovních dětí a nazývali Boha svým Otcem. Otec je totiž může vychovávat individuálně a jeho synové musí s takovou výchovou počítat a dobrovolně ji přijímat (Židům 12. kapitola). Synové se dobrovolně zříkají jakýchkoli práv a vědí, že se nemohou navzájem srovnávat a vůči výchově Otce protestovat. Z toho důvodu jim nebyl vysloven žádný jednotný a pro všechny stejně platící zákon a jim stanovená jednotná výchova. Otec ví, že od dávné doby jsme každý jiný, takže na příklad co jednomu z nás v dané době promine, jinému třeba ne, a synové to nemohou a nebudou považovat za nespravedlivé. Právě tak jsou individuální jeho požehnání. Rozptýlení Izraelitů do celého světa tedy byl výchovný krok, směřující k nápravě. Z toho přece nebylo nejen třeba, ale nebylo by ani účelné Izraelity vykupovat. Proč by měl být zrušen trest, který je výchovný?

Z toho všeho vyplývá: Porušování mojžíšského Zákona v nepodstatných věcech sice hrozilo kletbou (zlořečením), ale z té nemělo smysl vykupovat lidským životem.

Co tedy vlastně hrozilo (a stále ještě hrozí) účastníkům mojžíšské smlouvy?

Mojžíšská smlouva Izraelitů s Bohem však obsahovala pasáže, v nichž se Bůh zavazoval k vykonání trestu v případě, že tento trest nevykonají kněží (případně jiní pověřeni lidé). Šlo o tři z hlediska následků pro lidstvo nejzávažnější typy hříchů, o nichž DJK předpokládal, že se objeví jen výjimečně a v takovém případě budou včas potrestány a zastaveny. Jsou to:

[Poznámka: Vybrány jsou nejvýstižnější české překlady]

1) Vina krve:

1.M.9:5 PNS	A kromě toho si vyžádám zpět vaši krev vašich duší. Z ruky každého živého tvora si ji vyžádám zpět; a z ruky člověka, z ruky každého, kdo je jeho bratr, si [já] vyžádám zpět duši člověka.
3.M.17:10 KP	A kdožbykoli z domu Izraelského aneb z příchozích, kteříž jsou pohostinu mezi nimi, jedl jakou krev: postavím tvář svou proti člověku tomu, a vyhladím jej z prostředku lidu jeho.

Tady nejde jen o požívání krve. Zákaz mojžíšského Zákona evidentně z principu věci navazuje na zákaz vraždy, daný už Noémovi. Vina krve vyplývá z Božího obviňování svého lidu - viz dále.

2) Obětování dětí:

3.M.20:3 KP	Nebo já postavím tvář svou proti takovému, a vyhladím ho z prostředku lidu jeho, proto že z semene svého dal modle Moloch, a tak zprznil svatyni mou, a poškrvnil jména svatosti mé.
----------------	--

3.M.20:5 KP	Tedy já postavím tvář svou proti muži tomu, a proti čeledi jeho; a vyhladím ho i všecky, kteříž smilníci odcházeli po něm, aby smilnili, následujícíce Molocha, z prostředku lidu jeho.
----------------	---

Ani zde nejde jen o obětování dětí právě Molochovi, ale o obětování dětí kterékoli modle - vlastně o jakékoli obětování dětí .

3) Spiritismus:

3.M.20:6 KP	Duše, kterážby se obrátila k hadačům a věštcům, aby smilnila postupujíc po nich: postavím tvář svou proti duši té, a vyhladím ji z prostředku lidu jejího.
----------------	--

A toto se týká jakékoli také pověry, kterou křesťan bere vážně a řídí se jí. Patří sem i astrologie a podobné věci.

Povšimněme si, že Bůh se zavazuje nejen k tomu, že zabije hříšníka, ale i všechno jeho potomstvo. To vyplývá ze slova *vyhladím*, kterého se překladatelé většinou obávají, a proto uvádíme překlad Kralických.

Poznámka: Slovo *vyhladím* používá ve svém překladu i Hirsch.

Ale je tady ještě mnohem důležitější aspekt: 1

Co znamená vyhlazení?

Slovo *vyhlazení*, *zahlazení* nebo podobně se týká definitivního zničení bez možnosti vzkříšení. Bůh takové hříšníky vymaže ze své pamětní knihy či knihy života. 1 Znamenalo to, že takoví lidé byli geneticky tak závažně poškozeni, že jejich další vývoj byl pro svou zvláště vysokou společenskou nebezpečnost svrchovaně nežádoucí. Ohrožovali by totiž samu existenci lidstva. 1

Poznámka: Další aspekty, týkající se uvedených hříchů, jsou popsány v jiných studiích; zde se analyzuje pouze pojem *výkupného*.

Kdo bude Bohem trestán?

To ale není všechno: Bylo běžné, že svědek cizího hříchu byl povinen oznámit vinu pověřeným lidem - kněžím. Platilo to dokonce i pro kletbu, o níž Zákon smlouvy také stanovil, že vinen je i svědek, který vinu neoznámil:

3.M.5:1	Prohřeší-li se někdo tím, že slyšel vyslovit kletbu a byl toho svědkem, ať už to viděl nebo se o tom dozvěděl, jestliže to neoznámí, ponese svou vinu.
---------	--

11 hledisko

12 Srovnej na příklad vysvětlení v BS Novotného - heslo *vyhladiti*.

13 Podobně jako naprostá většina lidí před potopou (srovnej 1.M.6:5).

Tím více to platilo pro tak těžké hříchy, u nichž se sám Bůh zavázal, že je potrestá v případě, že to neučiní jím pověření lidé.

Z výše uvedeného Božího závazku proto vyplývá, že Bůh se zavázal stejně potrestat i ty, kteří věděli o uvedených hříších a neudělali nic pro jejich nápravu.

A jak se to vztahovalo na Izraelity?

Stalo se to, co asi bylo nejhorší. Přestože DJK varoval nejvyšším možným trestem za konání takových krajně nebezpečných hříchů, Izraelité nejenže podobné hříchy netrestali (za což nesli vinu především jejich kněží - viz studie o Malachiášovi), ale udělali z nich běžné chování. Dosvědčil to Prorok Jeremjáš, který o Izraelitech vypověděl:

Pokud se týkalo viny krve:

Jr.7:8	Ale vy spoléháte na klamná slova, jež nejsou k užítu.
Jr.7:9	Smí se krást, vraždit, cizoložit, křivě přísahat, pálit kadidlo baalům a chodit za jinými neznámými bohy?
Jr.22:17	Ale tvé oči a tvé srdce nezajímá nic než vlastní zisk, prolévání nevinné krve, páchní útisku a křivd."

Pokud se týkalo upalování dětí:

Jr.7:31	V Tófetu, který je v Údolí syna Hinómovy, postavili posvátná návrší a spalovali své syny a své dcery ohněm.
Jr.19:5	Vybuodovali posvátná návrší Baalova, aby Baalovi jako zápalné oběti pálili v ohni své syny.

Pokud se týkalo věštění (spiritismu):

Jr.14:14	Hospodin mi řekl: "Ti proroci prorokují mým jménem klam. Neposlal jsem je a nepřikázal jsem jim to a nemluvil jsem k nim. Prorokují vám klamné vidění, nicotnou věštbu a lest vlastního srdce."
Jr.27:9	Neposlouchejte své proroky ani své věstce ani své sny ani své mrakopravce ani své čaroděje, kteří vám říkají:>>Králi babylónskému sloužit nebudete!<<
Jr.29:8	Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Nedejte se podvádět svými proroky, kteří jsou uprostřed vás, ani svými věstci. Neposlouchejte své sny, které míváte.

V Jeremiášově době tyto věci páchala většina, o její vině věděli všichni Izraelité. Z toho všeho vyplývá, že nejpozději od doby Jeremiášova svědectví Bůh byl a je zavázán mojžíšskou smlouvou k vyhlazení celého izraelského národa.

O tomto nebezpečí varovali celý národ Ježíš Kristus i jeho učedníci. Na příklad:

Jan 5:45	Nedomnívejte se, že já budu na vás u Otce žalovat; vašim žalobcem je Mojžíš, v něhož jste složili svou naději.
Sk.2:40	A ještě mnoha jinými slovy je Petr zapřísahal a napomínal: "Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!"

Záchrana však byla (a dosud je) možná už jen složením výkupní oběti a přihlášením se k ní. Odpuštění možné nebylo a není, protože existují ti, kteří by toho zneužili: ďábel a jeho následovníci. O tom ještě dále.

Ale takové výkupné podle Zákona možné nebylo.

Jak bylo výše ukázáno, za život mohlo být složeno výkupné. Jenže jak? Písmo jasně říká, že za obvyklých okolností to není možné:

Ž.49:9	Výkupné za lidský život je tak velké, že se každý musí provždy zřici toho,
--------	--

Podle Zákona by musel být dán za lidský život jiný:

2.M.21:23	Jestliže o život přijde, dáš život za život.
-----------	--

Problém je v tom, že za odsouzený život nemůže být jako výkupné dán život jiného stejně odsouzeného člověka - vždyť odsouzení byli všichni. Výkupné může poskytnout jen ten, kdo sám odsouzeným není. A to je další problém: Jsou-li odsouzeni všichni Izraelité, nemůže takové výkupné poskytnout nikdo z nich. Mohl by to učinit jen někdo, kdo odsouzeným není, jenže to by musel být neizraelita. Jenže neizraelité (pohané) ale zase jednak nejsou s Bohem ve smluvním vztahu (takže nikdo z nich nemůže být rovnocennou náhradou - nikdo takový už teprve nemůže být tím z hlediska Zákona čistým; vždyť o něm nic neví a nemůže vědět, co je z hlediska Boha dobré a co zlé), ale jednak sami ve skutečnosti podléhají původnímu trestu určenému pro Adama a navíc jsou velmi zatíženi andělskými geny a nemohou tedy v takové „směně“ (život za život) figurovat. Není to tudíž (z hlediska genů) „stejný život za stejný život“.

Poznámka: Nyní oprávněně zazní námitka: Proč je Bůh tak hrozně formální a lpí na nepodstatných věcech jako mnozí svěští právníci, soudci a jiní úředníci? 1 Vždyť je nejvyšším vládcem veškerenstva. A hodně křesťanů věří, že je nejen milosrdný ale dokonce vševědoucí a všemohoucí, což si ale v takových případech jasně odporuje. Tak kde je problém?

Ve studii s názvem *Bůh* jsme si ozřejmili, že Bůh není a nemůže být absolutně všemohoucí, a studie *Spor v nebesích* vysvětlila, proč lidstvo musí procházet tzv. „slzavým údolím“. Nikoli Bůh ale satan (a jeho následovníci) je v těchto věcech formalista a trvá i na výše uvedených uměle vykonstruovaných podmínkách a na jejich formálním splnění. Satan klade všemožné překážky důkaznímu procesu, který má ospravedlnit anděly, stvořivší lidstvo bez schválení svých Bohů - cherubů - a také lidstvo, označené jím - satanem - za nepovedené a nevychovatelné. Na neštěstí nikoli nevýznamná část andělů satanovi věří a stojí na jeho straně (např. Zj.12:8) a Bůh se nyní snaží dokázat především jim, že satan je podvodník a lhář. K tomu nemůže použít svou moc, protože každá (a tedy i lidská) moc zneužívá síly a nátlaku právě tehdy a jen tehdy, když ji dojdou argumenty. 1

14 Takoví lidé mají dobře zavedený název - byrokraté.

15 To je neklamné znamení tohoto faktu. I ve světě platí, že vláda, která může správnost svých postupů dokázat, může být a vždy je liberálnější, a k zastrašování, násilí a nebo dokonce teroru sahá vždy jen tehdy, když takové důkazy podat nemůže. Proto takové postupy jsou neklamnou známkou její krize a oprávněné ztráty důvěry.

Satan si svůj ničemný plán promyslel vskutku důkladně. Výše uvedené podmínky výkupného, na kterých urputně trvá, by možnost záchrany Izraelitů skutečně zcela znemožnily.

Jak to tedy DJK zařídil?

Nezbylo, než člověka, který měl výkupné přinést, učinit nikoli Abrahámovým ale znovu Božím synem - podobně jako Adama. Bylo nezbytné, aby tento člověk neměl lidského otce, a aby se tak na něho nevztahovalo prokletí mojžíšské smlouvy. 1 Proto (ale nejen proto) se Ježíš Kristus narodil asistovaným partenogenetickým způsobem. 1 Jenže jakým způsobem by bylo možné složit výkupné za všechny Izraelity? Platí-li život za život, muselo by přece být takových lidí (bez lidského otce) stejné množství jako těch, kteří mají být vykoupeni.

Výkupné za všechny Izraelity

Připomeňme si: Vzhledem k tomu, že Bůh byl a (stále je) povinen vyhladit celý izraelský národ (přesněji všechny účastníky hlásící se k mojžíšské smlouvě), bylo nutné zajistit výkupné pro všechny.

Bible ale popisuje, že byla známá oběť 16 typu vzdání se něčeho, na co má člověk nárok, předem (srovnej na příklad Sd.11:37,38). Člověk, který byl schopen dát svůj život jako výkupné, mohl tedy předem obětovat své možné budoucí potomstvo. Nemusel se tedy rozmnožit a obětovat tyto své děti živé.

To byl důvod, proč nemohl mít Ježíš Kristus potomstvo - bylo by totiž muselo být obětováno spolu s ním.

Ti, kteří se k výkupnému přihlásili, byli koupeni

Izraelité, přihlásivší se k výkupnému Ježíše Krista, získali (a získávají) nový status - jsou jeho „otroky“

1.K.6:19	Což nevíte, že vaše tělo je chrámem svatého ducha ve vás, kterého máte od Boha? Nepatříte také sami sobě,
1.K.6:20	neboť jste byli koupeni za cenu. Rozhodně oslavujte Boha ve svém těle.
1.K.7:23	Byli jste koupeni za cenu; nestávejte se již otroky lidí.
Zj.14:3	A zpívají jakoby novou píseň před trůnem a před čtyřmi živými tvory a staršími; a nikdo nebyl schopen naučit se tu píseň, jen těch stočtyřiačtyřicet tisíc, kteří byli koupeni ze země.
Zj.14:4	To jsou ti, kteří se neposkvrnili se ženami; jsou vskutku panenští. To jsou ti, kteří neustále následují Beránka, ať jde kamkoli. Ti byli koupeni zprostřed lidstva jako první ovoce Bohu a Beránkovi

16 Mělo tradičně podobu dědictví „po meči“.

17 Bůh využil této nutnosti i jinak - viz další studie. Satan sice svůj plán připravoval dlouho v tajnosti a využil potom momentu překvapení, ale jeho inteligence samozřejmě není větší než inteligence Nejvyššího Boha. Svou pečlivě připravovanou výhodu postupně ztrácel a nakonec o ni přijde zcela. Nyní již ví, že prohrál (srovnej Zj.12:12)

18 neboli vzdání se něčeho nebo někoho ve prospěch někoho či něčeho jiného

a jsou povinni (na rozdíl od neizraelských křesťanů) dodržovat jeho přikázání. V případě, že je nedodržují, jsou jím za to přísně trestáni. To však neznamená, že synové nemusí dodržovat tato přikázání, ale otroci jsou vždy posuzováni přísněji než synové.

O neizraelských křesťanech viz dále.

Co znamenalo „vymazání dlužního úpisu přibitím na kříž“?

Apoštol Pavel napsal o Ježíši Kristu, že

Ko.2:14	Vymazal dlužní úpis, jehož ustanovení svědčila proti nám, a zcela jej zrušil tím, že jej přibil na kříž.
---------	--

a zdaleka ne každému křesťanovi je jasné, co tím mínil. Nuže:

Když byl někdo přibit na kříž (či dřevo nebo kůl), bylo zvykem nad něj přibít tabulku s uvedením důvodu tohoto krutého trestu. Nad Ježíše Krista na příklad přibili tabulku s nápisem INRI (Ježíš Nazaretský, král židovský).

Poznámka: V tomto případě šlo o nápis - stanovený Pilátem Pontským - který měl na jednu stranu zdůvodnit, že se Ježíš samozvaně prohlásil židovským králem (měli přece Heroda) a na druhou stranu politicky využít tvrzení řvoucích kněží a postavit je tak proti jejich (formálnímu) králi:

Jan 19:15	Oni se dali do křiku: "Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!" Pilát jim řekl: "Vašeho krále mám ukřižovat?" Velekněží odpověděli: "Nemáme krále, jen císaře."
-----------	---

Pilát očekával, že Herodes je potrestá nebo aspoň pokárá, ale ten si netroufl. Jen k nim zaujal záporný postoj, a o to více se přiklonil k římskému protektorovi (Lk.23:12). Pilát vyhrál na celé čáře, protože se mu podařilo vrazit mezi Židy klín a rozdělit je. 1

Skutečným důvodem ale byla výkupní oběť, a jako jediný pravý měl být přibit nad Ježíše tento důvod: Podle mojžíšské smlouvy a jejího Zákona byla zde Bohem vyhlazena druhá smluvní strana - v zastoupení Ježíšem Kristem a jeho nenarozeným potomstvem.

Výkupné pro ostatní

Většina křesťanů ale zase namítne: Vždyť Ježíš Kristus dal přece výkupné za všechny lidi na celém světě, a odkáže na text:

Zj.5:9	A zpívali novou píseň: "Jsi hoden přijmout tu knihu a rozlomit její pečeti, protože jsi byl obětován, svou krví jsi Bohu vykoupil lidi ze všech kmenů, jazyků, národů a ras
--------	---

Opět omyl. Jiné původní texty a překlady, na příklad Kralický, to uvádějí takto:

19 Aplikace známého římského „Divide et impera“ („Rozděl a panuj“). Pilát rozdělil Židy na vzdělané a majetné, soustředěné ve městech, a ty ostatní, žijící převážně na venkově. Tehdy vznikla v Izraeli tzv. buržoasie (z francouzského Burg = město).

KB	A zpívali píseň novou řkouce: Hoden jsi vzíti tu knihu, a otevřítí pečeti její; nebo si byl zabit, a vykoupils <u>nás</u> Bohu krví svou ze všelikého pokolení a jazyku, a lidu i národu;
----	---

A tak je to správně.

Proč?

1) Jednak se text evidentně týká pouze tzv. pomazaných, jak dokazuje pokračování:

Zj.5:10	a učinil je královským kněžstvem našeho Boha; a ujmou se vlády nad zemí."
---------	---

Řeč je tedy o všech těch Izraelitech, kteří byli rozptýleni do celého světa a kteří budou vládnout nad svou - izraelskou - zemí. Nemohou přece vládnout všichni, takže se jednoznačně jedná jen o část Izraelitů.

2) Proč jen Izraelitů?

Část knihy Zjevení 7:4-8 a 14:1-5 se totiž týká skutečně jen Izraelitů. Důvodem není ani zdaleka jen výslovné pojmenování jejich kmenů, které by samozřejmě mohlo být symbolické (což tvrdí většina křesťanů). Je k tomu mnohem vážnější důvod:

Připomeňme si, jak zněla smlouva, kterou uzavřel Ježíš Kristus se svými učedníky (nejlepší překlad je PNS):

Lk.22:29	a činím s vámi smlouvu, právě jako můj Otec učinil smlouvu se mnou, pro království,
Lk.22:30	abyste jedli a pili u mého stolu v mém království a seděli na trůnech, abyste <u>soudili</u> dvanáct izraelských kmenů.

Analýza tohoto textu viz studie s názvem *Křesťanům*.

Tito soudci izraelských kmenů jsou representováni číslem 144 000 (viz studii se stejným názvem, obsahující analýzu tohoto čísla). Záznam o těchto lidech je ve Zjevení proto, že ukazuje, kdy a jak splní DJK tento svůj závazek smlouvy. 1

Jinými slovy: Ani uvedený text ze Zjevení neříká nic jiného, než že výkupné se týká jen účastníků mojžíšské smlouvy.

Tím ale nastává kardinální otázka:

Co tedy udělal Ježíš Kristus pro ostatní lidstvo?

Počítá snad Bůh jen s Izraelity? Ostatní lidé - a zvláště křesťané - plnili svou roli pouze přechodně, a nyní už nemají žádnou naději v novém budoucím Božím Království? Není snad Ježíš Kristus spasitelem celého světa?

Vyhledáme-li slovo *Spasitel* v Bibli, najdeme skutečně naprostou většinu míst, kde je řeč pouze o Spasiteli Izraelitů, 1 a jak jsme si už ukázali, je to logické, protože se to týká především jich - oni nutně potřebovali a dodnes potřebují spasit před dědičným trestem vyplývajícím ze Zákona. V té záplavě textů však nalezneme i dva, které jasně hovoří i o ostatních lidech. Jsou to:

20 Analýzy jednotlivých částí knihy Zjevení i ostatních prorockých knih budou uveřejňovány podle Bohem stanoveného kalendáře.

21 Ž.17:7; Iz.43:3,11; 45:15,21; 49:26; 60:16; 63:8; Jr.14:8; Lk.1:47,69; 2:11; Sk.5:31; 13:23,27; Fm.3:20; 1.Tm.1:1; 2:3; 2.Tm.1:10; Tt.1:3,4; 2:10,13; 3:4,6; 2.Pt.1:1,11; 2:20; 3:2,18; 1.J.4:14; Zj.7:10.

J. 4:42	Oné ženě pak říkali: "Teď už věříme ne pro to, cos nám ty o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa."
1Tm. 4:10	Proto se namáháme a zápasíme, že máme naději v živém Bohu, který je Spasitel všech lidí, zvláště věřících.
1.J. 2:2	"On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejenom za naše, ale za hříchy celého světa."

Když je Ježíš Kristus spasitelem celého světa, v čem tedy spočívá toto jeho spasitelství?

To je velmi důležitá otázka, na kterou je nutné odpovědět.

Azázel

Ve studii *Bůh působí na stvořené lidstvo* jsme si ukázali, že stvoření lidstva nebylo bez problémů, a že satan zpochybnil kvalitu stvořených lidí. Adama se zachránit nepodařilo, ale Eva měla přinejmenším polehčující okolnost: Byla podvedena. Nyní šlo o to dokázat, že lidstvo bylo stvořeno dostatečně dobře na to, aby bylo schopné nápravy a dalšího rozvoje. Jako důkaz měl být ve stanoveném termínu předveden člověk, který odolá satanově zkoušce. To udělal Ježíš Kristus už na počátku své učitelské a kazatelské činnosti. Proberme si ale napřed, co tomu předcházelo a co bylo nutné vykonat.

V mojžíšském zákoně byl ustanoven zvláštní den: Den smíření; smíření celého izraelského lidu s Bohem. Měl být slaven každý rok, a to nezávisle na tom, zda se lid jako celek nebo kterýkoli jednotlivec choval hříšně či nikoli. Teoreticky by se totiž mohlo stát, že by se za celý rok nikdo žádného hříchu nedopustil, a přesto bylo toto každoroční smíření přikázáno. Proč?

(Dnes samozřejmě víme, že taková teoretická situace nikdy nastat ani nemohla, ale přemýšlivý Izraelita si mohl na počátku takovou otázku položit zcela oprávněně.) Logicky z toho vyplývalo, že Izraelský národ je (jako celek) hříšný už nějak z principu. A skutečně: Jak už jsme si výše ukázali, DJK věděl, že v genech Izraelitů bylo příliš mnoho vzpurnosti a nemoudrosti, a že oni ho nakonec zradí (srovnej třeba i 5.M.32:28 a mnohé jiné). Izraelité měli možnost se nad tím každý rok zamyslet a vyvodit z toho poučení - což se bohužel (a podle očekávání DJK) nestalo.

Povšimněme si ale, jak měla příslušná oběť za smíření vypadat:

3.M.16:5	Od pospolitosti Izraelců vezme dva kozly k oběti za hřích a jednoho berana k oběti zápalné.
----------	---

Oběť zápalná byla jinak pravidelná, a proto se jí nyní nebudeme zabývat. Ani osobní a rodinná Áronova oběť není nyní předmětem naší pozornosti:

3.M.16:6	Potom přivede Áron býčka jako svou oběť za hřích a vykoná za sebe a za svůj dům smířčí obřady.
----------	--

Ústředním bodem je zvláštní oběť oněch dvou kozlů. Prozkoumejme ji pozorněji.

Především si všimněme, že k této zvláštní oběti za hřích jsou požadováni kozli a ne třeba beránci. [*Kozlové často znázorňovali lidi, kteří se stavěli proti Jehovovi.* (Iz 34:6, 7; srovnej Jer 51:40; Ez 34:17; Ze 10:3.) - citát z BS SJ].

Dále si povšimněme, že mezi kozly mělo být provedeno losování - a je to první losování uvedené v Bibli: 1

3.M.16:7	Vezme i oba kozly a postaví je před Hospodina, u vchodu do stanu setkávání.
3.M.16:8a	O obou kozlech bude Áron losovat:

Použití losu znamenalo, že buď si Bůh sám určí, k čemu kterého kozla určil, nebo že kvůli něčemu či někomu to chce skutečně nechat na náhodě - neboli (a to mnohem pravděpodobněji) že chce při výběru zaručit nestrannost.

U skutečných zvířat (kozlů) to totiž nemohlo mít žádný jiný smysl než symbolický. Bůh musel něco či někoho respektovat - viz dále.

Co tím chtěl DJK svému lidu sdělit?

3.M.16:8b	jeden los pro Hospodina, druhý pro Azázela.
-----------	---

Po prvé (a naposled) se zde objevuje jakýsi *Azázel*.

Poznámka: Překladatelé a vykladači se většinou snaží toto jméno rozdělit na Aza-zel a hledají význam tak, jak uvádí BS SJ:

Etymologie tohoto slova je sporná. Držíme-li se pravopisu v hebrejském masoretském textu, zdá se, že slovo 'aza'-zel' je kombinací dvou kořených slov, jejichž význam je "kozel" a "mizet". Proto tedy význam "kozel, který mizí". Podle jiného způsobu odvozování založeného na předpokladu, že došlo k transpozici dvou souhlásek, slovo Azazel znamená "síla Boží".

Ten druhý způsob souvisí s rozdělením na Azaz-el. V BS Novotného je jako význam slova *Azaz* uvedeno *silný*. V BS SJ je uvedeno pod heslem Bůh toto:

K hebrejským slovům, Která jsou překládána jako "Bůh", patří slovo 'El, jehož význam je pravděpodobně "Mocný; Silný". (1M 14:18)

Takže lépe bude přeložit to jako *Silný bůh*. A toto označení přísluší cherubům (na příklad ve Zj.10:1 jde o DJK).

V našem případě jde o satana (srovnej Zj.5:2). 1

JHVH ho zde předvádí jako někoho, kdo je mu v něčem postaven na roveň, a u něhož je nutné zajistit nestrannost. 1

Nad tím se měli Izraelité velmi zamyslet. Zvláště kněze mělo napadnout, že Azázela je někdo, koho musí JHVH respektovat, a měli zkoumat proč.

3.M.16:9	Pak přivede Áron kozla, na kterého padl los pro Hospodina, a připraví jej v oběť za hřích.
----------	--

Kozel pro Boha JHVH byl obětován „standardním“ způsobem - za hříchy celého společenství bylo nutné obětovat život náhradníka (na toto se vztahují slova v 1.Jana 2:2). Ne tak u kozla pro Azázela:

22 Viz BS - heslo LOS.

23 Blíže viz studie *Duchovní bytosti, Bůh, Vývoj satana* a další.

24 Nezapomeňme, že v té době ještě nikde nebyla řeč o satanovi.

3.M.16:10	Kozel, na kterého padl los pro Azázela, bude postaven živý před Hospodina, aby na něm vykonal smírčí obřady a vyhnal jej k Azázelovi na poušť.
-----------	--

Tohoto kozla měli vyhnat živého na poušť s tím, že si s ním Azázel může udělat, co chce.

3.M.16:20	Když dokončí smírčí obřady za svatyni, za stan setkávání a za oltář, přivede živého kozla.
-----------	--

A nyní něco zcela mimořádného:

3.M.16:21	Áron vloží obě ruce na hlavu živého kozla. Vyzná nad ním všechny nepravosti Izraelců a všechna jejich přestoupení se všemi jejich hříchy a vloží je na hlavu kozla; pak ho dá připraveným mužem vyhnat do pouště.
3.M.16:22	Kozel na sobě ponese všechny jejich nepravosti do odlehlé země. Toho kozla vyžene na poušť.

Proč Azázel potřeboval, aby jeho kozel na sobě nesl všechny nepravosti Božího lidu? Chtěl ho zabít? O tom se nic nepraví, ale tento kozel zastupoval hříchy Božího lidu. A Azázel si ho k něčemu vyžadoval.

K čemu?

To se zde neříká. Víme jen, že někdo, kdo zastupoval hříšný Boží lid, měl jít na poušť za Azázelem - satanem.

Hříchy Božího lidu navíc vyžadovaly, aby manipulátoři s obětními zvířaty podstoupili fyzickou očistu:

3.M.16:26	Ten, kdo vyhnal kozla pro Azázela, vypere si šaty a celý se omyje vodou. Teprve pak smí vstoupit do tábora.
3.M.16:28	Ten, kdo je spálil, vypere si šaty a celý se omyje vodou. Teprve pak smí vstoupit do tábora.

Tato očista způsobila, že Boží lid byl před Bohem očištěn:

3.M.16:30	V tento den za vás vykoná smírčí obřady a očistí vás ode všech vašich hříchů. Budete před Hospodinem čisti.
-----------	---

K očistě hříšného Božího lidu jako celku bylo tedy nutné, aby nějaký zástupce nejen za něj podstoupil smrt, ale aby také odešel za satanem na poušť.

Právě to udělal Ježíš Kristus po svém křtu:

Mt.4:1	Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla.	Lk.4:1	Plný Ducha svatého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti
--------	---	--------	--

Satan (odpůrce), který se mezi tím stal ďáblem (pomlouvačem), nechal čekat Ježíše Krista celých 40 dní:

Mt.4:2	Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl.	Lk.4:2	čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. V těch dnech nic nejedl, a když se skončily, vyhladověl.
--------	--	--------	--

Teprve nyní ďábel vstoupil do jeho mysli, aby vyzkoušel jeho mravní sílu. První jeho krok měl vyzkoušet Ježíše Krista, pokud šlo o znalost Boha. Předhodil mu nesprávnou víru Jana Křtitele, který tvrdil, že Bůh může udělat (jakoby *vyčarovat*) z kamenů lidi (Mt.3:9; Lk.3:8). 1 Satan chtěl, aby Ježíš Kristus o sobě a své úloze zapochyboval, a vyzkoušel si své povolání způsobem, kterým by zcela jistě neuspěl, a následkem toho se vzdal svého přesvědčení:

Mt.4:3	Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby."	Lk.4:3	Ďábel mu řekl: "Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kamení, ať je z něho chléb."
--------	--	--------	--

Ježíš Kristus proti Janovi nezaútočil a ani ďáblovi nedal šanci k takovému útoku (což ďábel jistě chtěl). Nezapochyboval a odpověděl jinak:

Mt.4:4	On však odpověděl: "Je psáno: ‚Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘ "	Lk.4:4	Ježíš mu odpověděl: "Je psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem."
--------	--	--------	--

Ďábel neuspěl, a tak to zkusil jinak. Vzbudil v Ježíši Kristu představu, že je na vrcholku chrámu

Mt.4:5	Tu ho vezme ďábel do svatého města, postaví ho na vrcholek chrámu	Lk.4:9a	Pak ho ďábel přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu
Mt.4:6	a řekne mu: "Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: ‚Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen!‘"	Lk.4:9b	a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů;
		Lk.4:10	vždyť je psáno ‚andělům svým dá o tobě příkaz, aby tě ochránili‘
		Lk.4:11	a ‚na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou svou na kámen‘."

Smyslem této zkoušky bylo znovu otřást sebejistotou Ježíše Krista, protože takový slib Písmo skutečně obsahuje (Ž.91:11,12). Kdyby byl býval si totiž Ježíš Kristus chtěl své poslání touto zkouškou ověřit a ujistit se tak o své totožnosti, byl by býval rovněž neuspěl, protože andělé na výsledek této zkoušky teprve čekali (viz dále Mt.4:11). Ježíš však ďáblovi nenaletěl a odpověděl rovněž citováním Písma (5.M.6:16):

Mt.4:7	Ježíš mu pravil: "Je také psáno: ‚Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.‘ "	Lk.4:12	Ježíš mu odpověděl: "Je psáno: Nebudeš pokoušet Hospodina Boha svého."
--------	--	---------	--

Ježíš Kristus dal ďáblovi jasně najevo, že svému Otci v nebesích bezvýhradně věří, a že si své pověření vyzkoušet nepotřebuje. Ďábel tedy vsadil všechno na možnost korupce a nabídl Ježíši Kristu nabídku absolutně největší a nejlákavější, kterou může člověk dostat - moc nad celým světem:

Mt.4:8	Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu	Lk.4:5	Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království země
--------	--	--------	--

Mt.4:9a	a řekne mu: "Toto všechno ti dám,	Lk.4:6	a řekl: "Tobě dám všechnu moc i slávu těch království, poněvadž mně je dána, a komu chce, tomu ji dám:
---------	-----------------------------------	--------	--

ale měl podmínku:

Mt.4:9b	padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět."	Lk.4:7	Budeš-li se mi klanět, bude to všechno tvé."
---------	---	--------	--

Byla tato nabídka reálná? Měl snad opravdu ďábel takovou moc danou Nejvyšším Bohem?
Byl snad králem světa?

Mnozí křesťané si to myslí, a odvolávají se na slova apoštola Pavla

2.K.4:4	Bůh tohoto světa oslepil jejich nevěřící mysl, aby jim nevzešlo světlo evangelia slávy Kristovy, slávy toho, který je obrazem Božím.
---------	--

Není tomu tak. Ďábel měl postavení všech falešných bohů, uctívaných v Římě i mimo něj, dohromady. V tom spočívalo jeho božství, a bylo falešné. Ďáblova moc spočívala v tom, že lidé věřili falešným slovům kněží těchto „bohů“, a v tom, že i na jeho pomluvy lidé slyšeli a řídili se jimi (což bohužel platí pro mnoho lidí i dnes). Ďábel má moc jen nad těmi, kteří mu přímo nebo častěji zprostředkovaně věří a dobrovolně se řídí jeho radami a metodami.

Kdyby se byl býval Ježíš Kristus řídil ďábovými metodami, mohl při své mimořádné inteligenci skutečně postupně celý svět ovládnout. 1 Ježíš to věděl, ale odmítl:

Mt.4:10	Tu mu Ježíš odpoví: "Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: „Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.“ "	Lk.4:8	Ježíš mu odpověděl: "Je psáno: Budeš se klanět Hospodinu, Bohu svému, a jeho jediného uctívat."
---------	---	--------	---

Ďábel neuspěl. Nyní mu zbývala už jen oběť života (jako u onoho prvního kozla)

Mt.4:11a	V té chvíli ho ďábel opustil,	Lk.4:13	Když ďábel skončil všechna pokušení, odešel od něho až do dané chvíle.
----------	-------------------------------	---------	--

avšak to, co se stalo, mělo mimořádné následky. Jednak se na stranu Ježíše Krista přidala většina andělů

Mt.4:11b	a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho,		
----------	---	--	--

a (teprve) od té doby mu sloužila.

Jenže stalo se něco pro lidstvo ještě mnohem významnějšího: DJK ďáblovi předvedl geneticky čistého následovníka Adama - člověka, který prokázal mravní pevnost, a ničemu z jeho svodů nepodleh. To dokázalo, že Eva v ráji byla úspěšně svedena jen proto, že neměla dostatek informací, a že satan zneužil své inteligenční a znalostní převahy, a že vina byla na něm.

26 Mezi tyto metody patří známé: Rozděl a panuj, chléb a hry, cukr a bič, a podobně.

Dnes satan už nemůže tvrdit, že lidstvo bylo stvořeno špatně, a že je nevychovatelné. Takto spasil Ježíš Kristus celé lidstvo. Díky jeho důkazu má nyní lidstvo jako celek právo na svou existenci, a mu ze strany andělů nebezpečí vyhlazení (jako při potopě) už nehrozí.

Nové otázky

Následkem tohoto (nového) pohledu ale vznikne jistě řada otázek. Na příklad:

- Týká se druhá smlouva i neizraelitů, nebo ne?
- Jak je to s přijímáním symbolů - chleba a vína - když se týkají druhé smlouvy, která byla uzavřena s židovskými apoštoly?
- Máme tedy - my neizraelští křesťané - slavit Velikonoce - Svátek k památce Ježíše Krista - Památnou slavnost?

Byla druhá smlouva uzavřena pouze s Izraelity?

Smysl první smlouvy

Smysl první smlouvy nespočíval jen v tom, že Izraelité budou mít dobrou zemi a skvělý život, který ale ve věku 70 - 80 let skončí. Všichni dobře víme, že ve skutečnosti nikdo nechce zemřít a že tzv. „krize středního věku“ je právě způsobena uvědoměním si toho, že člověk - z dětství a mládí zvyklý na neustálý růst fyzických i duševních sil - nyní vešel do stádia, kdy tomu bude už jen opačně a stále hůře. Strach ze smrti vede člověka buď k tomu, že se všemožně snaží na něj zapomenout (obvykle utíká do nějakého „-holismu“ [workoholismus, hobbyholismus, sportoholismus, hédonismus, 1 sexoholismus, alkoholismus, drogoholismus nebo podobně]), 1 nebo hledá takovou víru, která mu dává naději buď na trvalé přežívání nebo na vzkříšení či převtělení. Poslední alternativou jsou deprese všeho druhu, někdy vedoucí až k sebevraždě.

Všichni také dobře víme, čím se člověk cítí lépe, tím mu rychleji ubíhá čas, takže blahobyt a šťastný život nakonec vede ke zmíněné krizi mnohem dříve.

Izraelští farizeje rovněž věřili na vzkříšení (Jan 5:39) a to skutečně byl smysl mojžíšské smlouvy.

Poznámka: Všimněme si, že všechny zákony přírody - včetně přírody živé (a tedy Boží zákony) - mají srozumitelný smysl; s výjimkou jediného: Lidé umírají ve věku, kdy mají nejvíce životních zkušeností a dovedností, které by jim umožnili přinést lidské společnosti co největší užitek. Dokud na světě vládne nespravedlnost to ale smysl má: Brání to vzniku světové totality (smrt ukončí diktaturu každého diktátora). 1 Lidé budou moci žít velmi

27 požitkářství

28 Použité názvy jsou pracovní, ale jejich smysl je zřejmý.

29 Světové totalitě zabránila potopa a později zmatení jazyků v Babylóně, protože takový režim je největším nebezpečím pro vývoj lidstva. Blíže viz studii s názvem *Bůh působí na stvořené lidstvo*.

dlouho jen tehdy, když jejich život bude lidskému společenství prospěšný, nebo ho alespoň nebude ohrožovat. V nebi to tak je - zakladatelé všech nebes (tzv. staří - arché) jsou v Bibli zmiňováni vícekrát.

Prozatím je povinností starých lidí předávat své zkušenosti mladým. Pokud mladí o ně nestojí, je třeba ty nejcennější zkušenosti nějak zaznamenat, aby byly dostupné později. 1

Smysl druhé smlouvy

Smyslem druhé smlouvy ale nebylo zprostředkování tzv. „věčného“ života; 1 tato smlouva se týká pouze výkupného a tudíž pouze Izraelitů. Dokazují to texty, které hovoří o odpuštění hříchů:

Mt. 26:26- 29 [PNS]	Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dával učedníkům se slovy: "Vezměte, jezte, toto jest mé tělo." Pak vzal kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: "Pijte z něho všichni. Neboť toto jest má krev, která zpečet'uje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů . Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce."
Mk. 14:22- 25 [PNS]	Když jedli, vzal chléb, požehnal, lámal a dával jim se slovy: "Vezměte, toto jest mé tělo." Pak vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. A řekl jim: "Toto jest má krev , která zpečet'uje smlouvu a prolévá se za mnohé . Amen, pravím vám, že nebudu již pít z plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu pít nový kalich v Božím království."

Všimněme si, že Ježíš Kristus tady udělal nepatrný rozdíl mezi krví a kalichem. O krvi se zmínil v souvislosti s výkupní obětí, kdežto nový kalich (pohár) už nebude obsahovat jeho krev. Tam už nebude výkupní obětí zapotřebí. 1 Viz dále.

Lk.22: 17- 19 [PNS]	A když přijal pohár, vzdal díky a řekl: "Vezměte jej a podávejte si jej navzájem mezi sebou, neboť vám říkám: Od nynějška nechci opět pít z plodu révy, dokud nepřijde Boží království." Vzal také chléb, vzdal díky, rozlámal jej, dal jim jej a řekl: "To znamená mé tělo, které má být dáno ve váš prospěch. Stále to činite na mou památku."
---------------------------	--

Poznámka: Krev - život - se prolévá, ale neničí a nikomu se nedává. (Skutečná krev se vylitím na zem postupně rozloží a zničí). Ježíš Kristus jakožto DJK nadále žije. Člověk Ježíš Kristus - tělo - se však dal definitivně, a jeho tělo přestalo existovat.

Ježíš Kristus hovoří o krvi, která **zpečet'uje smlouvu** - samozřejmě mojžíšskou - a která se prolévá (opouští tělo) na odpuštění hříchů, přičemž hřích je přestoupení zákona první smlouvy:

1.J 3:4	Každý, kdo se dopouští hříchu, jedná i proti zákonu Božímu, neboť hřích je porušení zákona.
---------	---

30 Za veškerý světový pokrok vděčíme těm, kteří to tak udělali.

31 Představy křesťanů (ale i jiných náboženství) o „věčném životě“ jsou většinou mystické a tím úplně scestné. Lidé budou žít na této Zemi; každý tak dlouho, dokud bude chtít žít a dokud bude užitečný. To se týká samozřejmě těch, kteří budou k tomu schváleni. Podrobněji viz studii s názvem *Vzkříšení*.

32 To je obecně známo. Výkupné už zapotřebí nebude, ale záchranu ještě mnoho lidí zaplatí životem. Budou však vzkříšeni, zatímco Ježíš Kristus jako člověk už vzkříšen nikdy nebude; zůstává tím, čím byl na počátku: cherubem.

Pohár (kalich) však v Ježíšově pojetí je něčím novým: Novou smlouvou.

Lk.22: 20 [PNS]	Stejně i pohár, když povečeřeli, a řekl: "Tento pohár znamená novou smlouvu mocí mé krve, která má být vylita ve váš prospěch.
--------------------	--

Poznámka: Tady Ježíš Kristus oddělil slovo pohár od vylité krve. Proč jen pohár? Apoštolové si drobného detailu nevšimli a rozdíl proto explicitně 1 nezaznamenali. Jen Lukáš hovoří na rozdíl Matouše a Marka místo o krvi tak o poháru.

Pohár zůstává (i po jeho vyprázdnění) stejně jako smlouva. Z toho důvodu Ježíš Kristus hovoří (u Matouše a Marka) ještě o další - třetí smlouvě - jako o novém poháru (kalichu). Znamená to, že i v tomto novém poháru bude nějaká tekutina. 1

Lk.22: 29-30 [PNS]	a činím s vámi smlouvu , právě jako můj Otec učinil smlouvu se mnou, pro království, abyste jedli a pili u mého stolu v mém království a seděli na trůnech, abyste soudili dvanáct izraelských kmenů.
-----------------------	--

O obsahu této nové (druhé) smlouvy pojednává mj. studie s názvem *Křesťanům*, a o významu chleba a vína pro neizraelity viz dále.

Poznamenejme ještě, že ačkoli i ostatní lidé byli a jsou sice hříšní, ale tyto hříchy se nepočítají, protože

Ř.5:13	Hřích byl ve světě už před zákonem, ač se hřích nezapočítává, pokud není zákon.
Ř.7:8	Hřích použil tohoto přikázání jako příležitosti, aby ve mně probudil všechnu žádostivost; bez zákona je totiž hřích mrtev.
1.K.15:56	Zbraní smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona.

Nedůvěra některých andělů, kteří pod jménem JHVH chtěli vyhubit lidstvo potopou, ale stále ještě přetrvávala. Tato nedůvěra se týkala všech lidí, a proto musel Ježíš Kristus položit život i za ně na základě výše analyzované smírcí oběti. Viz i dále.

Ježíš Kristus odmítl vyhladit bez soudu ty potomky hříšných Izraelitů, kteří se nepřihlásili k jeho výkupní oběti. V tom je smysl druhé smlouvy. Tato smlouva zaručuje, že budou řádně souzeni a že přitom bude přihlíženo k osobním skutkům každého z nich.

Satan totiž tehdy trval na úplné likvidaci Izraelců:

Iz.14:21	"Připravte jeho synům jatky pro nepravost otců! Nepovstanou, nezmocní se země a svět nezaplní městy."
----------	--

DJK ale opět zakročil a vyhlásil do budoucna osobní odpovědnost:

Ez.18:4	Hle, mně patří všechny duše; jak duše otcova, tak duše synova jsou mé. Zemře [jen] ta duše, která hřeší.
Ez.18:14	Zplodí-li však syna, který uvidí všechny hříchy svého otce, jichž se dopouští, a ulekne se, nebude se jich dopouštět,

33 **explicitně**, výslovně, podrobně, zřetelně, srozumitelně.

34 O náplni tohoto kalicha bude řeč v třetí smlouvě, která bude zanedlouho uzavřena.

Ez.18:17	neodtáhne svou ruku od utištěného, nevezme lichvu ani úrok, nýbrž bude jednat podle mých řádů a řídit se mými nařízeními, ten pro nepravost svého otce nezemře, jistě bude žít.
Ez.18:19	Vy však říkáte:>>Proč nepyká syn za otcovu nepravost?<< Bude-li syn jednat podle práva a spravedlnosti, dbát na všechna má nařízení a plnit je, jistě bude žít.
Ez.18:20	Duše, která hřeší, ta umře; syn nebude pykat za nepravost otcovu a otec nebude pykat za nepravost synovu; spravedlnost zůstane na spravedlivém a zvěle zůstane na svévolníkovi.

a výkupní obětí toho dosáhl. Také už tehdy slíbil, že pověří svého lidského Syna příslušným soudem

Ez.20:4	Chceš je soudit, chceš se ujmout soudu, lidský synu? Seznam je s ohavnostmi jejich otců,
---------	--

a ten potom druhou smlouvou pověřil tímto soudem své izraelské učedníky.

DJK skrze proroka Ezechiele dopředu oznámil, co bude při tomto soudu zkoumat:

Ez.20:36	Jako jsem se soudil s vašimi otcí v poušti egyptské země, tak se budu soudit s vámi, je výrok Panovníka Hospodina.
----------	--

Na poušti DJK zjistil, že tehdejší Izraelci byli tvrdošíjní, 35 a proto poslední soud má zjistit, 36 zda byla tato jejich úporná zlá vlastnost velmi dlouhým trestem 37 úspěšně vykořeněna či nikoli. V poslední generaci budou Izraelité proto vystaveni zkoušce, zda jsou ochotni přijmout Ježíše Krista jakožto výplatce a vlastníka, či nikoli. Apoštol Pavel nás ujišťuje o pozitivní naději (Ř.11:26).

„Věčný" život v období křesťanství

Křesťané mohou získat „věčný" život vírou

„Věčný" život Ježíš Kristus podmínil vírou v něho - tj. v jeho poslání, v jeho funkci, v pravdivost jeho učení a vzor jeho chování.

Jan 3:15	aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.
Jan 6:47	Amen, amen, pravím vám, kdo věří, má život věčný.
Jan 10:28	a já jim dávám věčný život: nezhynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrve.
Jan	Ježíš jí řekl: "Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít.

35 2.M.33:3,5; 34:9,13; 5.M.10:16; 2.Kr.17:14; 2.Pa.30:8; 36:13; Neh.9:16,17,29; Jr.7:26; 17:23; 19:15; Sk.7:51.

36 prostřednictvím „144 000" soudců.

37 cca 2625 let.

11:25	
Jan 3:36	Kdo věří v Syna, má život věčný. Kdo Syna odmítá, neuzří život, ale hněv Boží na něm zůstává."
Jan 6:40	Neboť to je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den."
Jan 5:24	Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života.
Jan 3:16	Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

Jenže ...

Co ale vlastně znamená věřit v Ježíše Krista?

Chodit pravidelně do nějakého toho kostela, chrámu či společenství, poslouchat kázání či přednášky a modlit se, případně zpívat náboženské písně nebo podobně? Chodit „do kazatelské služby“, nechat se vést kněžími, staršími či jak si všichni říkají?

Neboli - jak se dnes říká - praktikovat náboženství?

To v žádném případě nestačí. Izraelité to dělali také a dokonce velice pečlivě - a zbytečně. Apoštol Pavel řekl:

R.10:2	Vždyť jim mohu dosvědčit, že jsou plni horlivosti pro Boha, jenže bez pravého poznání.
--------	--

Poznámka: Takže znovu potvrdil to, co Bůh řekl už dávno:

Iz.1:3	Vůl zná svého hospodáře, osel jesle svého pána, mne však Izrael nezná, můj lid je nechápavý."
--------	---

Jaké však je nyní to pravé poznání?

Všechny církve a náboženské společnosti tvrdí, že právě to jejich. A úplně všechny se alespoň v některých zásadních věcech mýlí.

Jak je to možné?

Důvod je ve své podstatě zcela shodný s tím důvodem, který způsobil zásadní pochybení izraelských kněží, nahrazením teokracie byrokracií, za teokracii se jen vydávající. Blíže viz studie s názvy *Význam Malachiášova proroctví pro křesťany v dnešní době* a *Záchrana křesťanů milosrdenstvím*.

„Věčný“ život jako kořist

Precedens

Tzv. „věčný“ život nemůže být nikomu udělen za tak nevýznamné „dobré“ chování, jaké je křesťanům jejich vůdci tolerováno. Nezapomínejme, že Duchovní Ježíš Kristus (dále jen DJK) je ve sporu se satanem, a nemůže udělit takový dar tak „lacino“, aniž by byl satanem obviněn z korumpování lidí. 1 Na základě čeho - právně vzato - mohl Ježíš Kristus svým následovníkům onen „věčný“ život nabídnout? Existuje precedens?

38 Korupce je nečestný úplatek. Satan obviňuje DJK, že jeho lidé jsou jím upláceni - srovnej na příklad Job 1:9,10.

Poznámka: Funkce Ježíše Krista jakožto velekněze musela být rovněž založena na precedentu. Přečtěte si pozorně argumentaci apoštola Pavla:

Žd.5:6	A na jiném místě říká: ‚Ty jsi kněz na věky podle řádu Melchisedechova.‘
Žd.5:10	Když ho Bůh prohlásil veleknězem podle řádu Melchisedechova.
Žd.6:20	kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova.
Žd.7:11	Kdyby služba levitských kněží, která vedla lid k poslušnosti zákona, přinesla dokonalost, nač by ještě bylo třeba ustanovovat jiného kněze podle řádu Melchisedechova, a nezůstat při kněžství podle řádu Áronova?
Žd.7:12	Avšak mění-li se kněžství, nutně nastává i změna zákona.
Žd.7:13	A ten, na nějž se to slovo vztahuje, pocházel z jiného pokolení, z něhož nikdo nekonal službu u oltáře.
Žd.7:14	Je dobře známo, že náš Pán pocházel z Judy, a u Mojžíše není zmínky o kněžích z tohoto pokolení.
Žd.7:15	To vše je ještě zřejmější, když podobně jako Melchisedech je ustanoven jiný kněz
Žd.7:16	ne podle zákona o tělesném původu, nýbrž na základě svého nepomíjejícího života,
Žd.7:17	jak se o něm svědčí: ‚Ty jsi kněz na věky podle řádu Melchisedechova.‘
Ž.110:4	Hospodin přísahal a nebude žet: 1 Ty jsi kněz navěky podle Malkisedekova řádu.
Žd.7:18	Tím se ovšem ruší předchozí příkaz jako neúčinný a neužitečný
Žd.7:19	zákon totiž nic nepřivedl k dokonalosti avšak na jeho místo přichází lepší naděje, jejíž mocí přistupujeme až k Bohu.
Žd.7:20	A navíc se to nestalo bez přísahy. Levité se totiž stávali kněžími bez Boží přísahy.
Žd.7:21	Ježíš však se jím stal s přísahou; vždyť mu bylo řečeno: ‚Hospodin přísahal a nebude toho litovat: Ty jsi kněz navěky.‘
Žd.7:22	Proto se Ježíš stal ručitelem lepší smlouvy.

Ano, precedens existuje i v tomto případě:

Jr.21:9	Kdo bude sídlit v tomto městě, zemře mečem, hladem a morem. Kdo však vyjde a skloní se před Kaldejci, kteří vás obléhají, zůstane naživu, jako kořist získá svůj život.
Jr.38:2	"Toto praví Hospodin: Kdo zůstane v tomto městě, zemře mečem, hladem nebo morem, ale kdo vyjde ke Kaldejcům, zůstane naživu a jako kořist získá svůj život, zůstane živ.
Jr.39:18	Určitě tě zachráním, nepadneš mečem a jako kořist získáš svůj život, protože jsi ve mne doufal, je výrok Hospodinův."
Jr.45:5	A ty bys chtěl pro sebe usilovat o veliké věci? Neusiluj. Neboť hle, já uvedu zlo na všechno tvorstvo v ní, je výrok Hospodinův, ale tobě dám jako kořist život na všech místech, kamkoli půjdeš."

Poznámka: Nalézt tento precedens byl jedním z úkolů, stanoveným Ježíšem Kristem slovy

Mt.6:33	Hleďte především jeho království a spravedlnost , a všechno ostatní vám bude přidáno. [zdůrazněno námi]
---------	--

39 Hospodin (JHVH) je zde představován anděly, protože nebude žet - blíže viz studii s názvem *Bůh*.

Křesťané si často mysleli, že když budou hledat království a spravedlnost (a samozřejmě nevěděli, co to znamená, ačkoli se domnívali, že ano) že jim Bůh nějak zázračně zařídí ostatní dary jako Eliášovi - 1. Kr. 19:5,6 a podobně), přičemž hledání království si představovali jen jako hledání jeho členů (dalších učedníků Ježíše Krista) a spravedlnosti jen jako zdokonalování svého smyslu pro spravedlnost. Zmíněná slova Ježíše Krista znamenají ještě mnohem více - viz dále.

Co znamená tento precedens?

Kořist získává především lovec. 1 Kořist je nutno vydobýt, a to s nemalým úsilím a také nemalými znalostmi. Takže se v souladu s tím můžeme zeptat: Stanovil Ježíš Kristus k víře ještě nějaké další podmínky, týkající se úsilí a znalostí? Ovšemže ano. A celou řadu.

Podmínka první

a nejdůležitější:

Jan 6:53	Ježíš jim řekl: "Amen, amen, pravím vám, nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život.
Jan 6:54	Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.

Tady už je jedna zmínka obecné povahy: Je řečena tak, jako když to platí pro všechny lidi na Zemi; nicméně Ježíš neřekl: „Každý, kdo ..." - viz dále. 1

A co znamená jíst tělo a krev Ježíše Krista? To znamená přijímat symboly (chléb a víno), jak to ustanovil na své poslední Velkonoční večeři se svými učedníky. A proč Ježíš Kristus užil ony symboly a neřekl jasně, co od nich chce? Proč to nechal opět v mystické poloze? K tomu měl Vždy jeden z následujících důvodů:

1. Buď jim chtěl sdělit něco, co nesměli slyšet Římané nebo jejich služebníci (to byla na příklad většina podobenství) 1
2. Nebo by otevřenou řeč neunesli, a proto to měl vyloučit jen duchovně zralejší křesťan

Jan 16:12	Ještě mnoho jiného bych vám měl povědět, ale nyní byste to nesnesli.
-----------	--

Kam patřily ony symboly?

40 případně voják - srovnej 2. list Timoteovi 2:3.

41 Je to podmínka nutná, ale nikoli postačující.

42 Ježíš Kristus také používal označení *nebeské království* všude tam, kde to mohli slyšet Římané, nebo jim to mohl někdo prozradit; svým učedníkům hovořil v soukromí o *Božím království* (nezapomeňme, že římsí císařové se nechávali prohlašovat za bohy a označení *Boží království* mohli považovat za království pozemské - a ono o ně opravdu šlo, jenže to muselo být utajeno). Blíže viz studii s názvem *Podobenství Ježíše Krista*.

Patřili do druhé skupiny. Ježíš Kristus totiž žádal, aby se jeho učedníci učili, a jak známo: „učení je mučení“. 1 Ježíš věděl, že to po těch svých dvanácti apoštolech žádat nemůže, a proto poslal touto cestou poselství těm schopnějším. Srovnej

Jan 6:63	Co dává život, je Duch, tělo samo nic neznamená. Slova, která jsem k vám mluvil, jsou Duch a jsou život.
-------------	--

Duch v prvním případě je Ježíšovo učení (ona **slova**) a jde o to mu co nejlépe rozumět - což se bez usilovného, hloubkového a dlouhodobého studia neobejde.

A co tedy znamenají ony symboly konkrétně?

Tělo - Chléb je základní pokrm a *duchovní chléb* je základní duchovní pokrm, připravovaný kněžími a staršími sborů. Kdo ho přijímá, zavazuje se ke studiu literatury předkládané těmi pomazanými. Má být jedním tělem se sobě podobnými ostatními křesťany.

Poznámka: Na Kostnickém koncilu měl kdysi Jan Hus obhajovat svou myšlenku, že křesťané nemají poslouchat ty, kteří jsou hříšní. Avšak nejen tehdy ale dodnes se všichni, kteří se hlásí ke druhé smlouvě, nemohou prokázat svou bezhříšností. Vstupuje-li někdo s Bohem do smlouvy, Bůh ji a priori neodmítá. Uvědomme si: Všichni pomazaní (s výjimkou Ježíše Krista po třicátém roku jeho věku) byli a jsou hříšní. Platilo to i pro Mojžíše, izraelské krále i proroky. A přesto je měl Boží lid následovat. Je v tom precedens: Máme následovat nikoli ty dokonalé, protože takoví nejsou (opět s výjimkou Ježíše Krista, ale ten tady právě proto nemohl zůstat - Jan 16:7), ale ty lepší. Jen tak se můžeme něčemu naučit a jít vpřed. Avšak pro každého pomazaného platí slova

Jk.3:1	Nechtějte všichni učit druhé, moji bratři; vždyť víte, že my, kteří učíme, budeme souzeni s větší přísností.
--------	--

Víno - Krev je základní atribut 1 lidského života a *duchovní krev* je duch Písma - učení slov Ježíše Krista a jejich smyslu. Kdo ji přijímá, zavazuje se k přednostnímu studiu Písma a věcí souvisejících, a k publikování výsledků ve prospěch ostatních. Hlásí se tak k pomazaným. To samozřejmě neznamená, že bude studovat všechny aspekty lidské činnosti - to nemůže zvládnout nikdo. Musí objevit a používat své talenty - své schopnosti dané od Boha - ve prospěch lidstva v souladu s duchem Písma a ve spolupráci s ostatními pomazanými na společném díle.

Tato první podmínka platí pro všechny křesťany, kteří si tedy všichni mají připomínat Ježíše Krista a jeho činy. Děkovat za výkupné však má smysl jen pro Izraelity a ty, kteří se chtějí řídit mojžíšským Zákonem. Ostatní křesťané děkují za smířící oběť.

Podmínka druhá

Týká se chování:

Jan 12:50	A vím, že jeho přikázání je věčný život. Co tedy mluvím, mluvím tak, jak mi pověděl Otec."
--------------	--

43 Pokud jde o práci nelze nic lidem uložit těžšího než učení se.

44 nezbytná, neodlučitelná vlastnost něčeho, podstatný znak.

znamení: „Plňte příkazy moje, a mých duchovních služebníků - starších sborů“. Z toho plyne, že Ježíš Kristus mluvil tak, jak mu pověděl Otec, a starší podobně mají mluvit jako on.

Tato slova mají už obecnou povahu: Vyplývá z nich, že každý, kdo plní jeho přikázání, získá „věčný“ život. (Jeho přikázání budou popsána ve studii s názvem *Učení Ježíše Krista*.)

Souhrn

Z toho všeho vyplývá, že křesťan nesmí očekávat příchod nového Krista pasivně. Protože získá „věčný“ život nikoli smluvním závazkem ze strany Boha ale jen jako kořist, musí se namáhat ze všech svých fyzických a především duševních sil, aby si ho zasloužil.

Poznámka: „*Ale vždyť budeme zachráněni milostí.*“, vykřikne křesťan, a poukáže na texty

Sk.15:11	Věříme přece, že jsme stejně jako oni spaseni milostí Pána Ježíše."
Ef.2:5	probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtvi pro své hříchy. Milostí jste spaseni!
Ef.2:8	Milostí tedy jste spaseni skrze víru.
1.Pt.1:10	Toto spasení hledali a po něm se ptali proroci, kteří prorokovali o milosti, která je vám připravena;

Omyl, omyl, omyl. Většina těchto a podobných textů hovoří pouze o vykoupení Izraelitů z hrozby vyhlazením, vyplývajícím z mojžišské smlouvy. Ježíš Kristus sice spasil celé lidstvo před hrozbou likvidace na základě rozsudku smrti prvních lidí (a tím i jejich potomstva) pro porušení příkazu o jedení ovoce ze stromu poznání dobrého a zlého, ale především přesvědčením andělů o smyslu výchovy lidstva jako celku k nápravě. O vlastní život se musí zasloužit každý sám individuálně. 1 Musí ho „ukořistit“.

A co „Nový národ“?

Ježíš Kristus oznámil Židům toto:

Mt.21:43	Proto vám pravím, že vám Boží království bude odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.
----------	---

Z jeho slov vyplývají dvě otázky:

1. Který je to národ?
2. Znamená to, že smlouva Ježíše Krista s učedníky se také přesouvá na jiný národ? A jak vlastně?

Hledejme odpověď napřed na otázku první:

Který národ?

Skutečnost je, že účastníky slovního vyjádření druhé smlouvy byly pouze Ježíšovi apoštolové, a to byli Židé. Přísně vzato se to jeví tak, že druhá smlouva se týká jen křesťanských Židů. Křesťané sice všeobecně považují za samozřejmé, že přešla na duchovní národ, jehož zakladatelem je právě Ježíš Kristus, ale z čeho to vlastně plyne? Lze toto tvrzení dokázat? 46 Je to nutné a Ježíš Kristus nám dal příkaz k hledání takových důkazů spravedlnosti již zmíněnými slovy u Mt.6:33.

V zaslíbení jsou uvedeny jen národy pocházející z Abraháma. Je to nějaký takový národ? 1 To se zdají napovídat i slova apoštola Pavla, který se odvolává na toto zaslíbení:

Ř.4:17	jak je psáno: „ustanovil jsem tě za otce mnohých národů“. Je naším otcem před tváří toho, v něžž uvěřil, před Bohem, který dává život mrtvým a povolává v bytí to, co není.
--------	---

Jenže zde se hovoří sice o *národech mnohých*, nikoli však všech, takže tento precedens nevyhovuje. Abrahám však dostal ještě jedno zaslíbení:

1.M.22:18	a ve tvém potomstvu dojdou požehnání všechny pronárody země, protože jsi uposlechl mého hlasu."
[PNS]	A prostřednictvím tvého semene si budou určitě žehnat všechny národy země pro tu skutečnost, že jsi naslouchal mému hlasu. " "
[Hirsch]	A požehnání budou potomstvem tvým všichni národové země , protože jsi uposlechl hlasu mého.

Všimněme si, že nikoli „v něm" ale až „v jeho potomstvu" - přesněji „prostřednictvím jeho semene". 1 Jedním z jeho potomků byl i Ježíš Kristus.

Poznámka: Povšimněme si také, že apoštol Pavel hovoří v Ga.3:16

[KRA]	Abrahamovi pak učiněna sou zaslíbení, i semeni jeho. Nedí: A semenům, jakoby o mnohých mluvil; ale jako o jednom: A semenu tvému, jenž jest Kristus.
[EKU]	Slib byl dán Abrahamovi a „jeho potomku“; nemluví se o potomcích, nýbrž o potomku: je jím Kristus.
[PNS]	Sliby byly proneseny k Abrahamovi a jeho semenu. Neříká: "A semenům", jako v případě mnoha takových, ale jako v případě jednoho: "A tvému semenu", jímž je Kristus.

o jednom potomku, avšak text, na který se odvolává (výše uvedený 1.M.22:18), mluví o potomstvu (až na překlad PNS) v množném čísle. V biblickém slovníku SJ je k tomu řečeno toto:

Někteří badatelé mají námitky proti tomu, co říká apoštol Pavel o použití slova "semeno" v jednotném a v množném čísle. Poukazují na to, že v hebrejštině se nikdy nemění tvar slova pro "semeno" (ze'ra'), jestliže je použito na potomstvo; v tom se podobá českému slovu "ovce", které má v 1. pádě jednotného i množného čísla také stejný tvar. Kromě toho ani ze sloves či z přídavných jmen, která jsou se slovem "semeno" spojena, se nedá poznat, zda je toto slovo použito v jednotném či množném čísle. Naproti tomu to, že Pavlovo vysvětlení bylo jak po gramatické, tak i po naukové stránce přesné, je patrné z jiného činitele. O tomto činiteli je v M'Clintockově a

46 Uvědomme si opět, že ten, kdo trvá na formální spravedlnosti, je ďábel.

47 Tak to alespoň interpretuje islám.

48 Srovnej Ř.9:8; Ga.3:16,29.

Strongově díle Cyclopedia (1894, sv. IX, s. 506) uvedeno: "Vazba se zájmeny se naprosto liší od obou předchozích vazeb [tzn. vazeb slova "semeno" se slovesy a s přídavnými jmény]. Zájmeno v jednotném čísle [použité se slovem ze'ra`] označuje jednotlivce, jedinou osobu nebo jednu osobu z mnoha; naproti tomu zájmeno v množném čísle představuje všechny potomky. Tohoto pravidla se bez výjimky drží Sept[uaginta]. ... Petr této vazbě rozuměl, protože slovo semeno z 1. Mojž. xxii, 17, 18 použil v jednotném čísle, když o něm před Pavlovým obrácením mluvil k rodilým Židům v Jeruzalémě (Sk. iii, 26), a tak se řídil příkladem, který dal David před tisíci lety (Ža. lxxii, 17)." Tato encyklopedie dále uvádí: "Pavel vyjádřil rozdíl ne mezi jedním a jiným semenem, ale mezi jedním a mnoha semeny; a jestliže bereme v úvahu, že citoval ze stejného biblického textu jako Petr [uvedeného výše], pak použitím vazby se zájmenem „svých [jeho, ne jejích] nepřátel“ dal svému argumentu opravdu solidní podklad. Slovo semeno se zájmenem v jednotném čísle přesně odpovídá slovu syn." Abrahamovo "semeno", jehož prostřednictvím si podle slibu, který dostal Abraham, měly žehnat všechny rodiny země, nemohlo zahrnovat všechny Abrahamovy potomky, protože potomci jeho syna Išmaela a potomci synů, které měl s Keturou, neměli lidstvu přinést požehnání.

Je zde zřejmá snaha obhájit výklad apoštola Pavla všemi prostředky.

Debata o tom nemá smysl - a to zvláště tehdy, když se jazykovědci nemohou dohodnout. 1
Není to však ani potřeba. Tentýž apoštol Pavel se totiž jinde dovolává téhož Božího příslibu Abrahámovi takto:

Ga.3:29 [PNS]	Nadto, jestliže patříte Kristu, jste skutečně Abrahamovým semenem, dědici vzhledem k slibu.
------------------	---

a zde už jde zcela zjevně o semeno kolektivní. Takže apoštol Pavel věděl, že v zaslíbení Abrahámovi bylo slovo *semeno* v obou významech, a jeho výklad v Ga.3:16 byl účelový s cílem přesvědčit Izraelity k přijetí Ježíše Krista. To by však nemělo nikoho pohoršit. Apoštol Pavel bojoval s mnoha jinými účelovými výklady pomýlených izraelských kněží a vykladačů Písem, a jeho cílem bylo zachránit ty, kteří by jim nevinně podlehlí.

Ale jak to všechno spolu souvisí?

Jestliže apoštol Pavel ve Ga.3:29 uvádí, že i křesťané jsou oním Abrahamovým semenem neboli potomstvem, potom se zřejmě skutečně jedná o onen nový národ - a zjevně národ duchovní.

Jaké však je postavení nového národa vzhledem ke smlouvě s Ježíšem Kristem?

Na místě je otázka: Uzavřel Ježíš Kristus s tímto duchovním národem smlouvu?

Když Ježíš Kristus řekl:

Lk.22:29	a činím s vámi smlouvu, právě jako můj Otec učinil smlouvu se mnou, pro království,
Lk.22:30	abyste jedli a pili u mého stolu v mém království a seděli na trůnech, abyste <u>soudili</u> dvanáct izraelských kmenů. [PNS]

neřekl, že budou soudit všechno lidstvo. A dokonce, když kniha *Zjevení Jana* o splnění tohoto smluvního závazku ze strany Ježíše Krista píše, také mluví pouze o izraelských kmenech

Zj.7:4	Pak jsem slyšel počet označených: sto čtyřiačtyřicet tisíc označených ze všech pokolení Izraele:
Zj.7:5	z pokolení Juda dvanáct tisíc, z pokolení Rúben dvanáct tisíc, z pokolení Gád dvanáct tisíc,
Zj.7:6	z pokolení Ašer dvanáct tisíc, z pokolení Neftalím dvanáct tisíc, z pokolení Manase dvanáct tisíc,

Zj.7:7	z pokolení Šimeón dvanáct tisíc, z pokolení Levi dvanáct tisíc, z pokolení Isachar dvanáct tisíc,
Zj.7:8	z pokolení Zabulón dvanáct tisíc, z pokolení Josef dvanáct tisíc, z pokolení Benjamín dvanáct tisíc označených.

a řeč je i o soudu:

Zj.14:1	A viděl jsem, hle, Beránek stál na hoře Sión a s ním sto čtyřicet čtyři tisíce těch, kdo mají na čele napsáno jméno jeho i jméno jeho Otce.
---------	---

přičemž číslo 144 000 reprezentuje především strukturu soudců. 1 Je tedy předpovězeno, že Ježíš Kristus svůj díl smlouvy skutečně splní.

Smlouva tedy byla uzavřena skutečně jen s Izraelity. Vždyť soudci mohou soudit jen podle zákona, a ten od Boha měli jen Izraelité a ti, kteří se k nim přidali. Jak by kteříkoli soudci mohli soudit bez zákona? Je na to v Bibli nějaký precedens?

„Zákon“ neizraelských národů

Apoštol Pavel vysvětluje, že neizraelské národy nalezly a vyvinuly mravní zákon ze své zkušenosti

Ř.2:14	Jestliže národy, které nemají zákon, samy od sebe činí to, co zákon žádá, pak jsou samy sobě zákonem, i když zákon nemají.
--------	--

což je ve skutečnosti cennější způsob, protože vlastních zkušeností se lidé obvykle drží více než nějakého, třeba i božského nařízení. Porušování takto nalezeného zákona je tak ještě nebezpečnější, protože je skutkem opakujícím hřích Adama - hazardem. 1 Nicméně lidé hřešili (a někteří dodnes hřeší) proti tomuto zkušenostnímu zákonu velmi často z důvodů, které jsou podle Božího stanoviska omluvitelné a proto odpustitelné:

Lk.24:47	v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem.
----------	--

Důvody jsou známé a obvyklé: Mnoho lidí ztrácí při hledání smyslu svého života jakoukoli naději, což dříve nebo později vede

- buď ke ztrátě respektu k jakékoli autoritě (včetně svého svědomí) a posléze k zoufalství a zoufalým činům,

50 blíže viz studii s názvem 144 000.

51 Smysl prvních zkušebních stromů (života a poznání dobrého a zlého) byl právě v tom naučit lidstvo vyvarovat se hazardu - blíže viz studie s názvem *Bůh působí na stvořené lidstvo* - část první.

- nebo k nějakému typu modloslužby a odtud následně dříve či později k extremismům nejrůznější povahy - od hromadění extrémního a nesmyslného bohatství 52 (s následkem úplného morálního zhroutení) až po naprosté otroctví a zotročení těla i ducha.

Konečným následkem je pak ztráta schopnosti víry, bez níž život klesne na úroveň života zvířete a končí definitivní ztrátou lidství.

Poznámka: Tento zhoubný proces je ovlivněn a urychlován či brzděn řadou faktorů, které nyní nebudeme zkoumat. Probíhá postupně a přenáší se z generace na generaci, a od určitého stupně je již nezastavitelným. Vznikají tak pseudolidé, připomínající jakési androidy cizí zrůdné civilizace - lidé nenapravitelní, bez svědomí (případně jen jakési jeho zvrácené náhražky), absolutně sobečtí, často až absurdně krutí - prostě živé nástroje zla. 1 Jejich počet není velký, ale nejčastěji je nalezneme mezi nejbohatšími a nejmocnějšími, protože ve své touze po moci a bohatství se nezastaví skutečně před ničím; skrytě kolem sebe šíří strach a hrůzu, ale navenek se tváří velmi důvěryhodně, aby potom každého oklamali. Předstírají, že jsou opakem toho, čím jsou ve skutečnosti, a v klamání bývají opravdovými mistry. Jsou sice nevědomými, ale zato velmi účinnými služebníky ďábla. 1

Smyslem působení učení Ježíše Krista je popsán proces zastavit tím, že lidé dostanou smysluplnou naději a tím i smysl života. Ježíš často chodil právě za těmito lidmi

Mk.2:17	Ježíš to uslyšel a řekl jim: "Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky."
---------	--

Poznámka: Tak i Mt.9:12; Lk.5:31.

Nicméně lidé své morální zákony mají, a lze je podle nich soudit. V Bibli je i na to precedens, a to ve 35. kapitole Jeremjáše, a zejména pak poslední dva verše:

Jr.35:18	A domu Rekábejců Jeremjáš řekl: "Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Protože jste byli poslušni příkazu svého otce Jónadaba, zachovávali jste všechny jeho příkazy a konali jste přesně to, co vám přikázal,
Jr.35:19	proto Hospodin zástupů, Bůh Izraele, praví toto: Z rodu Jónadaba, syna Rekábova, nebude vyhlazen ten, kdo by stál v mých službách po všechny dny."

Jenže křesťané nemají s Bohem smlouvu, podle které byli ustanoveni pozemští soudci (jako tomu bylo v první - mojžíšské - smlouvě). Kdo tedy může soudit neizraelské křesťany Božím jménem?

Ve druhé smlouvě nikdo.

Poznámka: To, že mnohé církve soudily a nezdá se, že i dnes soudí své členy, je právně založeno jen na dobrovolném uznání jejich soudní autority od těchto členů. To, že většina církví nebo náboženských společností takový soud vydávala a někdy i dnes vydává za Boží soud, je podvod, i když často nevědomý. Z těchto soudů se budou církve Bohu zodpovídat.

52 Srovnej list apoštola Pavla Koloským 3:5.

53 Podobní lidem před potopou - srovnej 1.M.6:5.

54 Typickým představitelem byl na příklad Adolf Hitler.

Ř.14:10	Proč tedy, ty slabý, soudíš svého bratra? A ty, silný, proč zlehčuješ svého bratra? Všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží.
---------	--

Každý křesťan, který vážně přijímá Boha za svého Otce, dostává od něj pouze individuální výchovné tresty (viz Žid. 12. kapitola). A každý, kdo je pomazán Svatým duchem, 1 nemůže být lidmi posuzován, natož pak souzen.

1.K.2:15	Člověk obdařený Duchem je schopen posoudit všechno, ale sám nemůže být nikým správně posouzen.
----------	--

Až teprve třetí smlouva znovu ustanoví zákon, ale ani ten nebude pro všechny. Na jejím počátku a v průběhu nového Božího Království bude skutečný Boží soud probíhat

2.K.5:10	Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolkem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé.
----------	--

Křesťané proto mají poslouchat ty lidské zákony, které nejsou v rozporu s duchem Písma a s přikázáními Ježíše Krista. Jasně to říká apoštol Pavel:

Ř.13:1	Každý ať se podřizuje vládní moci, neboť není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha,
Ř.13:2	takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, vzpírá se Božímu řádu. Kdo se takto vzpírá, přivolává na sebe soud.
Ř.13:3	Vládcové nejsou přece hrozbou tomu, kdo jedná dobře, nýbrž tomu, kdo jedná zle. Chceš, aby ses nemusel bát vládnoucí moci? Jednej dobře, a dostane se ti od ní pochvaly.
Tt.3:1	Připomínej bratřím, ať jsou podřízeni těm, kdo mají vládu a moc, a ať je poslouchají. Ať jsou vždy hotovi jednat dobře.

Vykoupení Izraelité, kteří se tak stali křesťany, jsou posuzováni přísněji, protože jednak byli koupeni (1.K.6:20; 7:23) a jsou tudíž majetkem Kristovým, a jednak protože mají lepší genetické předpoklady (srovnej Ř.11:23 a výše).

Co tedy mají dělat křesťané dnes?

Obvyklá církevní doporučení

Kromě samozřejmých morálních přikázání, v nichž se většina církví (díky Bohu) až na drobné odchylky shoduje, se dají ony odlišnosti charakterizovat jako ty, které církve nesmyslně rozdělují.

Křesťané si musí ujasnit, že jsou na konci etapy druhé smlouvy, a že některé věci se už mění. Křesťanům se v akčních církvích 1 předkládají obvykle tyto teze:

- Je třeba kázat, jako to činil Ježíš Kristus a jeho apoštolové.

55 Blíže k takovému *pomazání* viz studii se stejným názvem.

56 Ty ostatní nemají už co nabídnout.

To ale není pravda, protože Ježíš učil způsobu, jak dosáhnout Božího Království a jeho moci a tato etapa je již u konce. 1

- Je třeba lidi varovat před blížícím se „koncem světa“.

Poznámka: Připomínáme, že ačkoli je „konec světa“ většinou lidí chápán jako úplné zničení planety Země, není tomu tak. Je však pravdou, že lidstvo ohrožuje svou nezodpovědností její ekosystém a ohrožuje tak splnění svého základního úkolu daného Stvořitelem. Takový vývoj Bůh nemůže dopustit a proto nedopustí.

Pokud církve své členy vyzývají k tomu, aby takové varování hlásali, většinou jim ve skutečnosti jde o získávání nových členů (s tím zvětšování svého vlivu ve světě) prostřednictvím zastrašování - což ale je morálně nepřipustné. Taková varování jsou ale zcela nemoudrá v době, kdy jsou komerčně využívána a především zneužívána. Obyčejní lidé totiž prakticky většinou nemohou pro nápravu světového stavu nic dělat. Výzvy typu, že každý musí začít u sebe, jsou sice správné, ale světsky nelogické; čím totiž lidé žijící na nízkých patrech příjmového a tím i společenského žebříčku více pomáhají okolnímu ekosystému, tím více okatě a očividně hýří ti bohatí a především pak ti nejbohatší. Následkem toho to nutně musí působit - a také působí - jako „boj s větrnými mlýny“, a končí naprostou demoralizací. 1

- Dále jsou křesťané vyzýváni, aby se shromažďovali spolu s těmi stejné církve či náboženského společenství ve jménu výzvy apoštola Pavla

Žd.10:25	Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.
----------	---

To ale posiluje separatistické tendence křesťanů od členů jiných křesťanských církví, což je zcela opačný trend, než který přikázal Ježíš Kristus:

Jan 10:16	Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo, jeden pastýř.
Jan 10:30	Já a Otec jsme jedno."
Jan 11:52	a nejenom za národ, ale také proto, aby rozptýlené děti Boží shromáždil v jedno.
Jan 17:11	Již nejsem ve světě, ale oni jsou ve světě, a já jdu k tobě. Otče svatý, zachovej je ve mém jménu, které jsi mi dal; nechť jsou jedno jako my.
Jan 17:21	aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.
Jan 17:22	Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno

Takže to také není správné.

- Křesťané mají vychovávat své děti k vysokým morálním měřítkům.

57 Stejně tak v době Ježíše Krista nemělo smysl bojovat o Boží Království způsobem jako za Mojžíše, přestože si to přesně tak představovali tehdejší Izraelité. Blíže viz studii *Lidstvo na rozcestí* odstavec *Má se dnes kázat podle druhé smlouvy?*

58 Taková snaha sice smysl má, ale jiný než obvykle deklarovaný. Viz dále.

To je sice v pořádku, ale uskutečnitelné to je jen v podmínkách, kdy děti nemají reálnou naději na úspěch ve světě - většinou ve velmi chudých zemích. Ale potom může ve výchovných metodách dětí uspět jen mystika, která však dnes musí ustupovat, protože ve třetí smlouvě už pro ni není místo. 1 Takový vývoj je tedy nežádoucí.

Tam, kde děti mají naději na světskou kariéru, je ale taková výchova téměř nemožná, protože je zcela odtržená od reálného života a děti ji dříve či později opustí (a nezřídka nakonec skončí ve zvrácených filosofiích nebo v úplné skepsi). 1 Byli jsme přece stvořeni, abychom žili na této Zemi, a ne jen v náboženském blouznění a askesi.

- Křesťané jsou často vyzýváni, aby se neustále modlili - zpravidla podle slov apoštolů (na příklad Ef.6:18; Ko.4:3; 1.Te.5:25; 2.Te.3:1; Žd.13:18,19; Jk.5:16; Ju. 1:20 apod.)

Jenže kazatelé a kněží si často neuvědomují, že zmíněná apoštolská doporučení byla psána v době pronásledování křesťanů nebo alespoň v jejich tísních různého druhu. Ježíš Kristus přece také řekl

Mt.6:7	Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov.
--------	--

Pokud totiž křesťan není v tísní, potom se jeho četné nebo pravidelné modlitby stanou formálními a tudíž bezcennými. Jsou-li pak činěny před dětmi, mají za účinek, že jim děti zcela přestanou věnovat pozornost a utvrdí se v přesvědčení, že modlitba má podobný charakter jako pohádkové zaklínadlo. Křesťané navíc často pozorují při veřejných modlitbách představitele svých i jiných církví, a jsou svědky toho, že modlitby většinou nejsou přesvědčivě vyslyšeny. To potom působí postupný pokles víry a dále morální úpadek.

Klasická zaslíbení křesťanům jsou také většinou nepřitažlivá:

Žít věčně v nebi v nějaké formě „nirvány“ je (kromě lidí žijících nebo umírajících v zoufalství) přitažlivé snad jen pro milovníky nicnedělání. A je to nesmysl - vždyť proč by si Bůh přál, abychom nebyli líní? (Srovnej třeba Př. 6:6 nebo 2.Te.3:10 a jiné). A žít věčně jen na této Zemi (jak říkají SJ) se také dříve či později stane nudné. Člověk byl stvořen pro pokrok, pro neustálý duchovní i duševní růst a takové „perspektivy“ jsou oprávněně nezajímavé.

A proto ani nadcházející Boží Království nebude konečným stavem lidské společnosti.

Co je tedy vlastně dnes správné?

V dnešní době už musíme zaměřit svou pozornost k nadcházející nové smlouvě a jejímu smyslu. Zopakujme si proto, jaké jsou nyní cíle, které musíme mít na zřeteli:

V první řadě si musíme uvědomit, že křesťané už konečně musí začít prosazovat plnění základního úkolu, který lidstvo od Boha dostalo: Spravovat tuto planetu Zemi tak, aby vzkvétala. (Je zvykem říkat, že na Zemi máme vybudovat ráj). Všechny ostatní úkoly pro křesťany se odvíjejí od tohoto základního úkolu.

Které jsou to úkoly?

Pro jejich zjištění je třeba poučit se z minulých zkušeností a nabýt tak moudrosti potřebné k určení dalšího postupu.

59 Blíže viz studii s názvem *Mystika*.

60 Řada nacistických pohlavárů a velitelů koncentračních táborů s nelidským zacházením s vězni se rekrutovala z bigotních náboženských rodin.

Analýza faktů a zkušeností

Na Zemi musí být vychováno takové lidstvo, aby tento základní úkol bylo schopno plnit. Takové lidstvo musí spolupracovat; nějaké konflikty nebo dokonce války jsou nepřijatelné. Aby bylo lidstvo schopno takové spolupráce, musí hledat cesty k vzájemnému pochopení a usmíření. Především však musí věřit, že to je možné, a proto mu musí někdo ukázat spolehlivě fungující vzor.

Za tím účelem ustanovil DJK nový vzorový národ - Duchovní Izrael (křesťané), který měl a znovu má zaujmout roli prvního vzorového národa - Izraele (který rovněž neuspěl). Zatím se tento úkol nepodařilo splnit - křesťané jsou dosud roztrženi.

Poznámka: Byli jsme učeni, že Duchovní Izrael se skládá jen z pomazaných, a na toto učení jsme si zvykli. Jenže ono není pravdivé. Vždyť tento nový národ nahrazuje ten dřívější - Izraelský - a byli v něm snad všichni pomazáni? Nikoli - byly v něm zastoupeny všechny lidské činnosti a profese, a tak tomu bude i v novém vzorovém národě - Duchovním Izraeli.

Proto je nutné, aby křesťané hledali a našli cestu ke sjednocení. Za tím účelem je třeba vědět, že příčinou, proč se křesťané v minulosti rozdělovali, byla Vždy nespokojenost s nespravedlností uvnitř jejich společenství. Křesťané Vždy věděli, že jejich církev by měla bojovat proti bezpráví, a to především ve vlastních řadách, a když bylo zjevné, že tomu tak není, docházelo ke snahám o řešení. Jelikož se bezpráví projevovalo především v nadměrných sociálních rozdílech, odštěpovali se ti její členové, kteří tyto rozdíly (oprávněně) připisovali působení ďábla v jejich církvi, a zakládali nové církve pod záminkou 1 nalezení nové jediné a všespasitelné pravdy. Ve skutečnosti si přáli, aby tyto problémy za ně řešil Bůh, opíraje se o slova Bible

Ž.42:6,12;43:5	Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš? Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jen jemu, své spáse.
----------------	---

Proč ale Bůh nezasáhl? Proč se ti čekající tak často nedomčkali?

Protože si nepřčetli na toto téma ještě jeden velmi důležitý text:

Oz.12:7	Navrať se tedy ke svému Bohu, dbej na milosrdenství a právo, s nadějí vytrvale čekej na svého Boha.
---------	---

Oni se sice Vždy snažili navrátit k Bohu, ale nepochopili, že čekání na Boha má smysl jen tehdy, když budou dbát na milosrdenství a zejména pak na právo. 1 Protože na to Vždy nakonec dbát přestali, nedomčkali se.

Co vlastně slova z citovaného Ozeáše znamenala?

Všimněme si, že velká většina odvolávek na působení Boha v Bibli se ve skutečnosti týká odvolávek na působení jím stanovených zákonů stvoření přírody, a to jak neživé tak i živé (tedy zákonů biologických společenství včetně lidských). V církevních společenstvích pak to konkrétně znamená, že všichni jejich členové osobně měli (a i dnes mají) důsledně dbát na uvedené principy. Jejich nastolení by pak zákonitě vedlo k odstranění velkých sociálních rozdílů a nespravedlností. Teprve potom mohli očekávat, že ve spravedlivě řízeném společenství se uplatní svatý Duch a jeho dary.

Křesťané měli možnost v období druhé smlouvy ovládnout celý svět a nastolit v něm

61 byť většinou poctivě míněnou

62 Srovnej slova Ježíše Krista citovaná v záhlaví studie.

spravedlnost. Jejich rozštěpení bylo způsobeno tím, že na uvedené principy dostatečně nedbali, a to přestože se v Bibli jasně stanoví podmínky pro vládce nárokuje si své vladařské oprávnění od Boha (2.M.18:21; 23:8; 5.M.10:17; 16:19; 27:25; 1.Sa.8:3; 12:3; 1.Kr.15:19; 2.Pa.19:7; Jb 15:34; Ž.26:10; Př.6:35; 17:8,23; 21:14; Iz.1:23; 5:20-23; 33:15,16; 45:13; Ez.22:12; Am. 5:12; Mi.3:11; 7:3 Ju. 1:11 a jiné). 1 Kněží křesťanských církví záměrně odváděli pozornost křesťanů od těchto principů k planým rituálům (kterým říkali a bohužel dodnes říkají „bohoslužby“), 1 a očividnou nespravedlnost „tišili“ neustálým doporučováním k „trpělivému čekání na Boha“ a k neustálému modlení. Tím umožňovali, aby se Božím jménem na světě konala a šířila nespravedlnost a z ní povstávající sociální rozbroje, bouře, vzpoury, revoluce, převraty a nakonec rozštěpení Božího lidu.

Co z toho všeho pro dnešního křesťana vyplývá?

Pocit marnosti

Každý člověk potřebuje ke své práci i k životu motivaci. Motivace křesťana je a měla by být založena na jeho víře. Jeho víra pak musí spočívat na reálných a doložitelných základech; jinak není motivující (podněcující) a umožňuje mu nejvýše jen pasivně „*přetrpět slzavé údolí*“.

Poznámka: Pro zájemce o hlubší význam motivace uvádíme definici tohoto pojmu z internetové encyklopedie Vševěd:

motivace [-ty-, lat.] stav připravenosti pro určité chování; soubor vnitřních faktorů, které podněcují člověka k činnosti a zaměřují tuto činnost k určitému cíli. Zvláštní skupinu tvoří koncepce motivačních teorií založených na specifických motivačních okruzích (výkonová m.). Viz též dříve; pud.

Podrobně:

1. etologie Stav připravenosti živočicha pro určité chování; proces zprostředkovaný centrální nervovou soustavou, podmiňující směr a intenzitu reakce živočicha na nejrůznější podněty. Motivace je vyvolávána a ovlivňována současně různými vnějšími a vnitřními podmínkami a vlivy. K vnějším podmínkám patří např. teplota, osvětlení, působení jiných organismů ap. K vnitřním podmínkám patří např. stav nasycenosti (hlad, přesycení), pocit bolesti, působení hormonů (nejčastěji hormonů pohlavních);

2. psychologie Dynamicky uspořádaný soubor vnitřních faktorů, které ve formě aktuálních či trvalých pohnutek k chování (jednání) podněcují člověka k činnosti a zaměřují tuto činnost k určitému cíli; proces skládání (řetězení) motivů a jeho výsledek (stav motivovaného chování); psychologicky vysouzená proměnná realizovaná často na nevědomé úrovni, jejíž výsledky mohou, ale nemusí být uvědomovány. Relativně stálý soubor motivů charakterizující každého člověka (motivační struktura osobnosti) se vytváří v průběhu celého života jedince, je uspořádán hierarchicky (některé motivy jsou pro vystižení podstaty chování subjektu nezbytné) a není zcela konzistentní (rozpory v chování jedince). Integrovanost motivační

63 Vzestup islámu byl a je především způsoben tím, že se islám mnohem více snaží o zmirňování sociálních rozdílů než křesťané. O tom se díky nedostatečnému informování prostřednictvím médií obecně málo ví.

64 jakoby Bůh takové nesmysly k něčemu potřeboval (srovnej například slova apoštola Pavla ve Sk.17:24,25).

struktury je v přímé souvislosti s integritou osobnosti. V psychologii dosud neexistuje komplexní teorie motivace, která by vycházela z jednotné klasifikace dílčích teorií. Ve vývoji základních koncepcí motivace lze v současné době rozlišit dvě tendence. První představují koncepce ovlivněné zejména německou racionalistickou filozofií Leibnizovou, senzualismem J. Locka a naturalistickou filozofií; motivační procesy jsou podle nich psychické děje determinované především vnitřními faktory subjektu. Tyto koncepce označované jako subjektové chápou motivy buď jako procesy vyvolávané specifickými fyziologickými podněty (teorie drivu, C. L. Hull), nebo jako vrozené, specificky orientované vnitřní zdroje aktivity (teorie pudů a instinktů, S. Freud). Druhou tendenci prezentují tzv. vztahové (relační) koncepce motivace, které se snaží o adekvátní vystižení vztahů mezi jedincem a prostředím na základě chápání živých organismů jako otevřených systémů, jejichž existence je závislá na získávání nezbytných životních prostředků z okolí a na vyhýbání se všemu, co jejich existenci ohrožuje (princip jednoty organismu a prostředí, I. M. Sečenov, I. P. Pavlov); ke vzniku vztahových koncepcí motivace přispělo zejména psychologické učení K. Lewina a teorie H. A. Murraie (teorie potřeb, needs, a vnějších podnětů, presses, jako základních hybných sil lidské činnosti). - Model struktury motivačních procesů předpokládá existenci několika vzájemně spjatých, na sebe navazujících a navzájem se prolínajících rovin. Vlastní základnu motivačních procesů tvoří motivační dispoziční struktury, které nejsou bezprostředně přístupné vědomí a jsou nejvzdálenější od provádění činnosti (v užším smyslu potřeby, v širším smyslu zájmy, postoje a individuální systémy hodnot). Druhou mezní rovinou je prožívání motivačních procesů, které má relativně přímý vztah k provádění činnosti a v kterém pravděpodobně dochází k integraci několika současně aktualizovaných motivačních dispozičních struktur do jednoho motivu, vztaženého ke konkrétnímu objektu jako nositeli existenčních podmínek (aktualizované potřeby integrované v motivu). Motivační procesy nejsou spjaty s činností přímo, ale prostřednictvím svého začlenění do mechanismu psychického řízení činnosti, v němž hrají důležitou roli vedle motivačních procesů zejména procesy kognitivní. - Zvláštní skupinu tvoří koncepce motivačních teorií založených na specifických motivačních okruzích (výkonová motivace).

To ale nestačí. Má-li si křesťan pěstovat všechny vlastnosti, které nám ve svých příkázáních sdělil Ježíš Kristus, potřebuje motivaci k aktivním činnostem včetně pracovních. Srovnej na příklad slova apoštola Pavla:

Ř.12:11	Neloudejte se při tom, co děláte. Buďte zaníceni duchem. Pracujte jako otroci pro Jehovu. [PNS]
Ko.3:23	At' děláte cokoli, pracujte na tom celou duší jako pro Jehovu, a ne pro lidi, [PNS]
	Cokoli děláte, dělejte upřímně, jako by to nebylo lidem, ale Pánu, [EP]

Jenže křesťan to většinou chápe jako podivný rozpor. Sám sebe se ptá: Proč mám pro tento morálně upadající svět pracovat jako pro Boží Království? Vždyť to, co tak pracně vytvořím, někdo jiný - světsky zhýralý - tak snadno zahodí nebo dokonce zničí; anebo tím a navíc ještě i mnou pohrdá. Církve sice říkají, že jsme divadlem pro svět a anděly:

Žd.10:33	někdy tak, že jste byli vystavováni jako na divadle pohanům a soužením, a někdy tak, že jste se stali podílníky s těmi, kteří měli takovou zkušenost. [PNS]
1.K.4:9	Zdá se mi totiž, že nás, apoštoly, Bůh naposledy vystavil jako lidi ustanovené k smrti, protože jsme se stali divadelní podívanou světu a andělům a lidem. [PNS]

jenže smysl takového počínání přesvědčivě nevysvětlují. Křesťané si proto neustále maně vybavují slova Kazatele o tom, že

Kaz.1:2	"Největší marnost," řekl shromažďovatel, "největší marnost! Všechno je marnost!" [PNS]
Kaz.1:3	Jaký užitek má člověk ze všeho svého pachtění, z toho, jak se pod sluncem pachtí? [EKU]

Že se přitom jedná o dva zcela odlišné pohledy, si většinou neuvědomují, a kladou si otázku: Když mám pracovat co možná nejlépe, co mám dělat ve svém volném čase (pokud zbude)?

Církve říkají, že se má věnovat rodině, eventuálně charitativní činnosti, případně chodit kázat. Nebo dokonce studovat na kněze. Jako by si neuvědomovaly, jak odlidštěný takový pohled je. Proberme si to:

- Věnování se rodině? Jak má rodič odpovídat na otázky dětí o smyslu života? Mají dětem vtoukat fanatické představy, které děti ve škole a ve světské společnosti jen zesměšní? Až na výjimky každý rodič z vlastní zkušenosti ví, jak je to beznadějně. Marnost.
- Věnovat se charitativní činnosti? To aby křesťan zůstal sám a choval se jako poustevník. Přitom vidí, že čím více se snaží pomáhat potřebným, tím více ti bohatí „vyhazují peníze oknem“, a přitom jsou to jen oni, kteří mají nadbytek a měli by se angažovat v pomoci potřebným. Zase marnost.
- Chodit tzv. do služby kázat? Kdo to zkusil, ví, že je jen pro posměch (nebo ještě hůře: setká se s nenávistí). Zase marnost.
- Jít studovat na kněze? Katastrofální nedostatek kněží v církvích je jasným důkazem pro to, jak nepřitažlivá tato činnost je. A opět marnost.

Kardinální otázkou dnešního křesťana je: Jak se tedy mám jako křesťan chovat?

Lapidární 1 odpověď zní: spolupracovat s Bohem.

Křesťan se ale ihned právem zeptá: Na čem? A jak?

Církve odpovídají různě, ale lze to shrnout do těchto tezí:

- Na své spáse. „Chovej se ctnostně, jinak půjdeš do pekla nebo definitivně zemřeš“ říkají. To je zstrašovací metoda, která ale už téměř neúčinkuje. Strašilo se už příliš dlouho a okoukalo se to. Naprostou většinu křesťanů to už nemotivuje.
- Na kázání evangelia - dobré zprávě o příchodu Božího Království. Jenže lidé dnes považují za dobrou zprávu jen oznámení, že získali nějakou velkou výhru, postavení, pracovní a hlavně obchodní úspěch a podobně. Kazatelé jsou pro posměch, ne-li pro něco horšího. S výjimkou lidí nemocných nebo hendikepovaných to nikomu nic neříká. Smysl života z toho udělat nelze. Po nejvýše krátkém časovém úseku nadšení nově získaného křesťana dojde brzy k „vyhoření“ takové víry. 1
- Na varování lidstva před blížící se katastrofou. To je dnes i bez církví tak frekventovaná otázka, že se rovněž „okoukala“ a drtivá většina lidí ji nebere vážně. Ovšem kromě „zelených“, z nichž podstatná část má bohužel i sklony k fanatickému pojetí ochrany přírody -

65 **lapidární**, 1. neobyčejný, veliký, výrazný; 2. jadrný, úsečný, stručný, ale velmi výstižný.

66 Výjimky potvrzují pravidlo.

chtějí nesmyslná řešení spočívající často v návratu ekonomiky do středověku nebo ještě dále do minulosti. Nebo jsou jejich návrhy neuvěřitelně neekonomické či rovnou utopické.

- Ještě zbývá pěstování realitně malých komunit, v nichž se sice křesťané cítí dobře, ale to je asi tak všechno.

- A nakonec útěk do mystiky. „Všemohoucí Bůh nějak všechno vyřeší, a my se mu musíme jen líbit.“ Bůh je v tomto pojetí kouzelník, s nímž se však spolupracovat nedá, a ani to nemá smysl. Jakápak je spolupráce nekouzelníka s kouzelníkem? A modlit se pořád kolem dokola, zpívat žalmy či podobné písničky a chválit Boha.

Poznámka: Představme si, že bychom takto „pracovali“ v zaměstnání. Naše „práce“ by spočívala ve chválení ředitele a v jeho soustavné oslavě. Je sice pravda, že mnoho ředitelů si takové patolízaly dobře platí (samozřejmě ke škodě všech ostatních a instituce samé) aby si odreagovali výčitky svědomí nebo alespoň komplex méněcennosti (ostatně často oprávněný), ale i teoreticky se ví, že je to tak špatně a že takto „spolupracovat s Bohem“ je nesmysl.

Takže co tedy?

Podívejme se na některé texty z Bible:

Žd.11:13	Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili , vyznávající, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci.
Fm.3:13	Bratři, ještě se nepovažuji za toho, který [to] uchopil. Jde však o jedno: Zapomínám na věci vzadu a napřahuji se po věcech vpředu , [PNS]

Prozkoumejme smysl těchto slov apoštola Pavla.

Ti, kteří věřili, se sice splnění všech slibů nedožili, ale něco zdálky zahlédli a dokonce pozdravili. Apoštol se napřahoval po věcech před sebou - musel tedy rovněž něco zahlédnout, pokud nešlo jen o řečnické vyjádření. Co tito lidé zahlédli nebo dokonce viděli?

Splnění slibů o Božím Království.

Dobře, ale kterých slibů?

Vyjmenujme si některé (a budou vám oprávněně připadat jako sliby komunistů):

- Spravedlnost zákonů i úřadů a úředníků;
- Bezpečí, mír, klid; co nejlepší vztahy s přáteli;
- Žádné nemoci, stálé mládí a zdraví;
- Nádherné životní prostředí.

Všimněme si, že je to sice krásná vize, ale naprosto pasivní. Kolem křesťana bude všechno nádherné, ale on se snad bude nudit? Kde se v tom může vidět on?

Vzpomeňme si na slova Zdeňka Svěráka: „... *zažít nudu, jó to vadí*.“.

Je jasné, že taková vize je přitažlivá pro trpící. Jenže i oni budou v Božím Království dříve či později osvobozeni od útrap. A co potom?

Ano, křesťané musí alespoň v dálce před sebou jasně vidět lidskou společnost jako harmonicky fungující organismus, a zejména pak svou aktivní roli v něm. Jen tak mohou Boží

Království pozdravovat a napřahovat se po něm. Bez jasné a zřejmé představy Božího Království to ale není možné.

Nutnost vytvořit si a stále budovat vlastní vizi

Je potřeba, aby si každý křesťan vytvořil vlastní představu (vizi) budoucího Božího Království a jeho cílů, a představu o své práci a svém osobním vývoji v něm. Jen tehdy totiž o něj může usilovat, když v něm bude schopen „vidět sám sebe a svou aktivní činnost“.

Co to konkrétně znamená?

Boží Království nám nespadne do klína. Bude ho nutné vybudovat, a to není možné bez ideje o něm, bez alespoň základní představy o jeho funkci. Polož a pokládej si stále každý sám k sobě otázky: Jaké vlastnosti budu v Božím Království potřebovat, abych i já byl aktivní součástí harmonicky fungujícího společenství? Které ze svých schopností a talentů bych v něm chtěl uplatnit? Jak bych si představoval svou spolupráci s jinými?

V první řadě musí křesťan

Pěstovat svou schopnost spolupracovat v týmu

- Je jasné, že v Božím Království bude nutné pracovat především týmově.

Křesťan by si měl klást otázky: Umím být součástí pracovního týmu? Nejsem ten, který často vyvolává spory? Přispívám ke klidu a pokoji ve svém týmu? Umím k úkolům svého pracovního týmu přistupovat pozitivně a s osobním nasazením? Ne-li, co mi v tom brání?

Nesvádějme všechny problémy své práce na ostatní členy svého nynějšího pracovního týmu a na okolí. Je sice pravda, že dnešní svět skutečně každou práci komplikuje, ne-li dokonce znemožňuje, ale každý křesťan si musí být vědom toho, že jednoho dne skutečně vstoupí do Božího Království a že tam bude jeho spolupráce velmi nutně třeba. Chce se tam při své neschopnosti spolupracovat vyvíňovat tím, že se tomu nemohl v dřívějším světě naučit?

K čemu budou takové výmluvy dobré - vždyť v tomto světě žili a žijí všichni. V Božím Království bude (zejména v jeho počátečním období) nanejvýš nutné pracovat na obnově této Země a výmluvy budou svrchovaně nežádoucí. Učme se spolupráci a komunikaci, a to i s lidmi světskými dokud je čas. Učme se vyhýbat se zbytečným sporům, neslušnosti, vulgárnosti nebo dokonce aroganci a podobným vlastnostem při vzájemné komunikaci, protože nám budou v Božím Království nesmírně překážet. Uplatňujme přikázání Ježíše Krista s vědomím, že křesťanské vlastnosti budeme každodenně nutně potřebovat, a ne s pocitem, že se pro Boží Království nějak „obětujeme“. Je to v našem vlastním zájmu.

- Boží Království bude nutné potřebovat lidi pracovité, iniciativní, angažované a s tvůrčím duchem.

Hledejme své dary, schopnosti a talenty, a hledejme, jak je můžeme rozvíjet a uplatňovat ¹.

Čiňme to především v době svého volna, při zábavě, pěstování svých koníčků a podobně.

Snažme se o zdokonalování svých známých a objevených dobrých znalostí, vlastností a dovedností ne jen proto, že to někdo přikázal, ale proto, že přece chceme být užiteční a prospěšní. Jsme zvyklí „přenechat“ práci jiným? Jsme pohodlní nebo dokonce líní? Dnes to můžeme svalovat na vliv světského prostředí, ale na koho to svedeme v Božím Království? A

67 To je často velmi obtížná práce a někteří lidé to nezvládnou ani za celý svůj život. Usilovat o to však je nutné, přestože naše schopnosti a talenty nezřídka poškodili nebo i téměř zničili naši rodiče či vychovatelé.

čeká snad někdo od sebe, že se k lepšímu změni ze dne na den? Nebude-li se učit už dnes, bude tam k ničemu.

Iz.1:17	Učte se činit dobro. Hledejte právo , zakročte proti násilníkovi, dopomozte k právu sirotkovi, ujímejte se pře vdovy.
Am.5:14	Hledejte dobro a ne zlo a budete žít, a tak Hospodin, Bůh zástupů, bude s vámi, jak říkáte.
Sf.2:3	Hledejte Hospodina , všichni pokorní země, kdo jednáte podle jeho práva. Hledejte spravedlnost , hledejte pokoru, snad se skryjete v den Hospodinova hněvu.
Lk.12:31	Vy však hledejte jeho království a to ostatní vám bude přidáno.

Řeší-li některý křesťan problémy kolem sebe jen tím, že se utíká jen k modlitbám, potom vezme, že ve třetí smlouvě nebude Bůh modlitby vyslyšet. Správou světa bude pověřen nový národ - Duchovní Izrael - a nebeské bytosti nám už pomáhat nebudou. Nebude se tedy ke komu modlit. Lidé si budou muset své problémy řešit sami. Proto nás Písmo už dlouho upozorňuje

Ž.32:6	Proto ať se každý věrný k tobě modlí v čas, kdy tě ještě lze nalézt....
--------	--

Tato slova jasně ukazují, že tomu tak nebude pořád. Budeme potřebovat lásku *agapé* k tomu, abychom pozorovali své okolí a angažovaně se účastnili řešení problémů, které zpozorujeme, a k účasti na budování nových pokrokových věcí. 1

Využívat Stvořitelem danou schopnost radosti

- Pěstujeme radost, která je také ovocem Božího ducha.

Nebojme se mít radost, která patří k vlastnostem dobrého křesťana:

Ga.5:22	Ovoce Božího Ducha však je láska, radost , pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, Kdož hledáš své schopnosti a talenty (hledáš sám sebe a své místo v lidském společenství), věz, že cesta vede skrze hledání a pěstování toho, co ti činí radost. Bez radosti člověk upadá do depresí a ztrácí víru. 1
2.K.13:11	Nakonec, bratři: žijte v radosti , napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní, pokojní, a Bůh lásky a pokoje bude s vámi. Pozdravte jedni druhé svatým políbením.

O radosti hovoří apoštolové často, na příklad

Ř14:17	Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého.
Ř15:13	Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého.
1.K.13:6	Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy.
2.K.1:24	Ne že bychom chtěli panovat nad vaší vírou, nýbrž chceme pomáhat vaší radosti ve víře přece stojíte!

68 Mnoho křesťanů hovoří o lásce, ale často si ji pletou se soucitem nebo podobně. Láska *agapé* nás má motivovat nejen k záchraně, k nápravě a k řešení havárií a neštěstí, ale zejména k hledání cesty vpřed ve všech oblastech lidské činnosti. Má jakožto motiv nahradit ctižádostivost.

69 K tomuto poznání dospěl i slavný hudební skladatel Ludwig van Beethoven, jehož poselstvím lidstvu je jeho poslední devátá symfonie s Ódou na radost (provádí se každý rok jako poslední koncert Pražského Jara). Malá část této symfonie je proto i hymnou Evropského společenství.

2.K.9:7	Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť radostného dárce miluje Bůh`.
Žd.1:9	Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost, proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad všechny tvé druhy.`
Žd.3:6	Kristus však jako Syn je nad celým Božím domem. A tímto Božím domem jsme my, pokud si až do konce zachováme smělou jistotu a radostnou naději.

Radost však musí mít příčinu; nelze ji přece vyvolávat jen jakýmsi sebedonucením. Věnujme se pokud možno aktivitám, které nám činí radost. 1 Takové práce a činnosti nás naplňují svěžím duchem a optimismem. Většině z nás se nezdařilo mít takové zaměstnání, které nás současně živí a současně nám přináší radost. Proto se snažme dělat si radost alespoň v mimopracovní době. Radí nám to Bůh.

Kaz.2:26	Bůh totiž člověku, který je mu milý, dává moudrost a poznání i radost. Hříšníka však nechá lopotit se, shánět a hromadit věci, které nakonec musí předat tomu, kdo se zalíbí Bohu. Také to je pomíjivost a honba za větrem.
Př.15:13	Radostným srdcem zkrásní tvář, kdežto trápení srdce ubíjí ducha.
Kaz.8:15	I vychvaloval jsem radost, protože pro člověka není pod sluncem nic lepšího než jíst a pít a radovat se. To ho provází při jeho pachtění ve dnech života, které mu Bůh pod sluncem dopřál.
Př.27:9	Olej a kadidlo jsou pro radost srdci, přítel je sladší než chtění vlastní duše.
Př.17:22	Radostné srdce hojí rány, kdežto ubitý duch vysušuje kosti.
Př.12:25	Obavy lidské srdce tíží, ale dobré slovo vrací radost.
Př.12:20	Lest mají v srdci ti, kdo osnují zlo, kdežto radost ti, kdo radí ku pokoji.
Př.14:10	Jen srdce zná hořkost vlastní duše, ani do jeho radosti se nikdo cizí nemůže vmístit.
Př.15:30	Zářivý pohled vlévá do srdce radost, dobrá zpráva vzpružuje kosti.

Učme se mít radost ze svých přátel a ze svých užitečných zájmů. Mějme přitom na mysli, že radost máme od Boha a že za ni máme jemu děkovat ve svých modlitbách. I Boha a jeho anděly potěšíme, máme-li radost.

- Spojujme ve své mysli svou radost s Bohem a jeho požehnáními.

Když nás právem něco skličuje, vezme, že zdrojem jsou nedostatky tohoto světa nebo i naše vlastní. Hledme proto s nadějí k tomu, který má přijít, a čerpejme radost z této naděje.

K tomu musíme pěstovat představivost a již zmíněnou vizi Nového světa.

Př.10:28	Očekávání spravedlivých je radostné, kdežto naděje svévolníků přijde vniveč.
Kaz.9:7	Jdi, jez svůj chléb s radostí a popíjej své víno s dobrou myslí, neboť Bůh již dávno našel zalíbení ve tvém díle.
Př.15:23	Člověk má radost, když může dát odpověď, jak je dobré slovo v pravý čas!
Př.13:9	Světlo spravedlivých radostně září, kdežto svévolníkům svítlna hasne.
Př.21:15	Prosazovat právo [bližního] je radostí spravedlivému , ale zkázou pachatelům ničemnosti.

I psychologové dnešního světa vědí, že člověk si musí nějakou radost udělat denně - alespoň z maličkosti. To je moudrá rada.

Máme být skutečně vzorovým národem.

70 samozřejmě nikoli činností škodlivým nebo jen plané zábavě.

Jestli máme být vzorem ostatním, potom bychom měli být vzorem i ve svých vzájemných vztazích. Mysleme na to, že okolní lidé by měli mít možnost na nás „něco vidět“, co by oslovilo jejich „srdce“. Budeme-li smutní, zamlklí, neiniciativní, otupělí a podobně, jistě nikoho zajímat nebudeme.

Pamatujme: Křesťané by se neměli stavět ke svému poslání trpitelně. Jsme přece naději lidstva a proto je nanejvýš žádoucí, abychom vyzařovali radost, naději, víru, pokoj, a ducha společenství, kolektivu, týmové práce a upřímného zájmu o druhé. Není dobré, abychom se cítili „nadlidmi“, i když právě jen to mnohé národy velmi silně stimuluje, ale hledejme lepší motivy k takovému aktivnímu postoji ke všemu dobrému, co děláme.

Chceme přece být šťastní, ne?

Co křesťané dělat nemají?

Kromě toho, že by křesťan neměl porušovat zákony, neměl by jednat v rozporu se svým svědomím a zejména by se neměl vzpírat Božímu svatému duchu. Žádost k Bohu o dobré svědomí je křest (1.Petra 3:21 [nejlépe PNS]). Nebezpečné je pro křesťana i (často nevědomé) modlářství.

Co je to modlářství?

Podle BS SJ modlářství (modloslužba) je projevování lásky modle, její zbožňování či uctívání nebo klanění se jí. Prokazuje se obvykle nějaké skutečné nebo domnělé vyšší moci, ať již je za tuto moc pokládáno něco živého (jako člověk, zvíře nebo nějaká organizace, osud apod.), nebo neživého (jako síla nebo neživé přírodní předměty). Modlářství je obvykle spojeno s určitými zvyky, obřady neboli rituály.

Nevědomé modlářství bývá spojeno s určitými zvyky (klepání na dřevo, vykročení pravou nohou), a zejména pak hvězdopravectví (astrologie), vykládání karet atd. Jeho nebezpečí spočívá ve zbytečném stresu, který podvědomě prožíváme, když takovému zvyku nemůžeme vyhovět. Vzhledem k tomu, že v tomto světě prožíváme už tak nadměrně mnoho stresu, každý zbytečný stres se může stát onou pověstnou „kapkou, kterou přeteče pohár“ a organismus se nebude schopen ubránit.

Modlářské skutky odsuzují i vědci, a to právem.

Závěrečné poselství

Jakoby nám nyní Ježíšem Kristem přesvědčení andělé řekli: „Lidé, my už jsme pochopili, že za to, jak nedostateční jste, nemůžete. Nicméně takovými, jakými nyní jste, ale také zůstat nemůžete, a my vám nemůžeme věčně sloužit, pomáhat a napravovat vaše nedostatky v plnění základního úkolu - ovládnout a spravovat planetu Zemi. Už je čas, abyste tento úkol převzali sami a dál se napravovali za pochodu. A proč byste to nedělali s radostí? Není to snad krásná cesta a krásný cíl?“

}

71 Viz na příklad Ř.2:15; Žd.10:22; 1.Pt. 3:21 aj.